DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy 8 str. | Redakcja przyjmuje codziennie od godz. 10—12 w poł. Rękopisów Redakcja nie wraca | Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza. Redakcja i Administracja: Mostowa 6, Tel. 22-18 | Konto czekowe P. K. O. Nr. 205.102. Tel. Redakcji dzienny 22-18, nocny 16-80 | Cena numeru w Bydgoszczy i na prowincji gr 20

Rok IV. Bydgoszcz, piątek 14 kwietnia 1933 Nr. 87

W mundurach hitlerowskich na audjencji u Ojca św.

Z pobytu Papena i Goeringa w Rzymie

Berlin, 13. 4. (Pat). Prasa niemiecka donosi z Rzymu: **Wicekanclerz Papen i premjer pruski Goering byli wczoraj przyjęci przez Ojca św. na specjalnych audjencjach prywatnych.**

Najpierw przyjęty został **Papen. Audjencja trwała godzinę** i miała, jak stwierdza oficjalny komunikat, **charakter serdeczny.** Przed końcem audjencji von Papen przedstawił Ojcu św. **swoją małżonkę.**

Bezpośrednio potem przyjęty był **minister Goering,** który przed zakończeniem audjencji przedstawił Papieżowi **podsekretarza stanu Koernera.** Zarówno Goering jak i Koerner przybyli na audjencję w **mundurach hitlerowskich.**

Po audjencji u Ojca św. minister Goering w towarzystwie podsekretarza stanu Koernera odwiedził **kardynała sekretarza stanu Pacelli'ego,** z którym odbył zgórą godzinną rozmowę. Omawiano sytuację polityczną w Niemczech ze szczególnem uwzględnieniem wzrostu sił narodowo-socjalistycznych.

Po wyjściu z bazyliki św. Piotra minister Goering został powitany przez grupę hitlerowców okrzykiem **„Heil Hitler!"**.

W przededniu audjencji u Ojca św. wicekanclerz **Papen odbył z wyższemi osobistościami watykańskiemi konferencję na temat unormowania stosunków między Stolicą Apostolską a nowym regimem w Niemczech.** W międzyczasie bawiący w Rzymie prezes stronnictwa centrowego **prałat Kaas odwiedził wicekanclerza Papena.** Prałat Kaas ze swej strony prowadził również **narady z kołami watykańskiemi w sprawie nowej orjentacji partji centrowej,** która według wszelkiego prawdopodobieństwa zwróci się na prawo i poprze rządy **Hitlera.**

Na wczorajszej audiencji u Ojca św., jak donosi prasa, **Papen miał imieniem rządu niemieckiego zadeklarować wolę nie tylko utrzymania dotychczasowych przyjaznych stosunków ze Stolicą Apostolską, lecz nawet dalszego ich rozbudowania.**

Nagły zgon śp. Ignacego Boernera

ministra Poczt i Telegrafów

Warszawa, 13. 4. (Pat). Wczoraj o godzinie 22 zmarł w Warszawie, po krótkiej chorobie, Minister Poczt i Telegrafów IGNACY BOERNER.

W końcu ubiegłego tygodnia minister Boerner **zachorował poważnie na płuca,** w czasie pobytu w mieszkaniu swojem na kolonji pocztowców w Pabicach pod Warszawą. Przywieziony bezzwłocznie do lecznicy w Warszawie po pięciu dniach zakończył życie.

Ś. p. Ignacy Boerner urodził się w roku 1875 w Zduńskiej Woli (woj. łódzkie). Do szkół uczęszczał najpierw w Kaliszu, potem w Darmstadzie, gdzie ukończył politechnikę z tytułem dyplomowanego inżyniera-mechanika.

Po powrocie do kraju, pracuje jako inżynier na kolei warszawsko-wiedeńskiej, gorliwie oddając się agitacji w szeregach P. P. S. Wkrótce, zwróciwszy na siebie uwagę policji rosyjskiej, opuszcza Warszawę i przenosi się do Ostrowca, do tamtejszych zakładów górniczo-hutniczych. Pozostając na tem stanowisku, bierze czynny udział w pracach wolnościowych i ruchu rewolucyjnym 1905—6 roku. Przeniósłszy się do b. Galicji od roku 1910 pracuje czynnie w Związku Walki Czynnej i Strzelcu.

4 sierpnia 1914 roku zgłasza się do służby w I Brygadzie Legjonów. Po odmówieniu przysięgi i uwięzieniu Komendanta Piłsudskiego internowany zostaje w Beniaminowie. Po powrocie Marsz. Piłsudskiego z Magdeburga, zostaje najpierw oficerem łącznikowym przy niemieckiej radzie żołnierskiej w Warszawie, a następnie, po ostatecznem wypędzeniu Niemców z Warszawy, pełni odpowiedzialne funkcje w dowództwie frontu litewsko-białoruskiego.

Po zawarciu pokoju ryskiego, zostaje przydzielony do 6 pułku saperów i odkomenderowany na stanowisko attache wojskowego przy poselstwie Rzeczypospolitej w Moskwie. Po powrocie do kraju zostaje dyrektorem Polminu i prezesem syndykatu naftowego.

W roku 1929 obejmuje tekę ministra Poczt i Telegrafów.

Orędzie Ameryki do 44 narodów świata

Waszyngton 13. 4. (PAT). Departament stanu wystosował orędzie do 44 narodów, które nie będą reprezentowane w rozmowach waszyngtońskich, wzywając je do wymiany poglądów w sprawie ogólnej sytuacji gospodarczej oraz w sprawie rozbrojenia na zwykłej drodze dyplomatycznej. Przyczyną tego kroku były pogłoski o niezadowoleniu pewnych państw z powodu zaproszenia ich do Waszyngtonu.

Wobec tego, że Herriot i Mac Donald będą w Waszyngtonie równocześnie Roosevelt, jak słychać, oświadczył, że będą oni gośćmi w Białym Domu, natomiast przedstawiciele innych państw będą rezydowali w swoich ambasadach. Prezydent Roosevelt ma nie wysuwać zastrzeżeń przeciwko odbywaniu rozmów z Herriotem i Mac Donaldem jednocześnie, przyczem miał zaznaczyć „dobrze byłoby gdybyśmy się wszyscy zebrali przy kominku w Białym Domu".

Konferencja Normana Davisa z p. Januszem Żółtowskim

Paryż 13. 4. (PAT). Wczoraj rano delegat amerykański Norman Davis odbył godzinną konferencję z p. Januszem Żółtowskim, stałym delegatem Polski w międzynarodowej izbie handlowej. Tematem konferencji była przyszła światowa konferencja gospodarcza. Davis informował się o stanowisku zainteresowanych kół polskich w sprawie zagadnień, które będą poruszane na przyszłej konferencji oraz interesował się stosunkiem państw rolniczych Europy wschodniej do tych zagadnień. Davis w toku konferencji udzielił p. Żółtowskiemu szereg wyjaśnień, dotyczących poglądów Stanów Zjedn. na obecną sytuację i widoków na przyszłość.

Burmistrz Bostonu J. Maccurley ambasadorem Stanów Zjedn. w Warszawie

Waszyngton 13. 4. (PAT). W dniu wczorajszym prezydent Roosevelt podpisał nominację dotychczasowego burmistrza Bostonu Jamesa Maccurley na stanowisko ambasadora Stanów Zjednoczonych w Polsce.

Sprytne manewry niemieckie

Paryż 13 4. (PAT). „Jorunal des Debats" w artykule p. t.: „Manewr niemiecki w Ameryce" zestawia ostatnie przemówienie Hitlera z wizytą, złożoną mu tegoż dnia przez Normana Davisa. Hitler powiedział: „Niema prawa poza nami, polega ono tylko na naszej sile", zaś Norman Davis, powróciwszy do Paryża, oświadczył prasie, iż pobyt w Berlinie natchnął go uczuciem spokoju i większego optymizmu.

Gra Niemców jest jasna. **W WASZYNGTONIE ODGRYWAJĄ ROLĘ PACYFISTÓW, W GENEWIE MIĘDZYNARODOWCÓW, A W RZYMIE DOBRYCH CHRZEŚCIJAN.** Wiadomem jest jednak, że w istocie są zwolennikami poglądu: **„ZIEMIA ZDOBYTA Z MIECZEM W RĘKU BĘDZIE ZAWSZE GERMAŃSKĄ".**

Oczywistem jest, że poglądy Normana Davisa, który od takiego narodu spodziewa się szczerej współpracy, są wysoce iluzoryczne.

Konferencja waszyngtońska zapowiada się niezwykle groźnie dla Europy, Niemcy, przedstawiając szereg postulatów do niczego pozytywnego nie zobowiążą się.

Za angielski węgiel niemieckie chemikalja

Londyn, 13. 4. (PAT). W **Londynie podpisany** został wczoraj w ministerstwie handlu protokół angielsko-niemiecki, dotyczący wymiany towarów. Na podstawie tego artykułu Niemcy zobowiązują się rozszerzyć kontyngent dla węgla angielskiego, zaś Wielka Brytanja zgadza się na udzielenie Niemcom pewnych ulg celnych. Największej ulgi celnej, o jaką Niemcom chodziło, a mianowicie na jedwab sztuczny, Anglja nie udzieliła, natomiast udzielono ulg, dotyczących szeregu chemikalij, zabawek dziecinnych i t. d. Rozszerzenie kontyngentu dla węgla ma być znaczne. Szczegóły umowy trzymane są jednak w tajemnicy, aż do chwili, gdy sprawa ta wejdzie na porządek obrad izby gmin po świętach.

Agenci „Inteligence Service" czy ofiary prowokacji?

Proces inżynierów angielskich w Moskwie

Moskwa, 13. 4. (Pat). Wczoraj w południe w małej sali domu Sojuzów w obecności przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, prasy sowieckiej i zagranicznej oraz szczupłego grona publiczności rozpoczął się **proces o sabotaż w przemyśle elektrotechnicznym.** Na ławie oskarżonych zasiadło 17 osób, w tem **6 inżynierów angielskich,** pracowników firmy Metropolitain Vickers.

Komplet sędziowski stanowią: członek kolegium sądu najwyższego ZSRR **Ulrych,** prof. **Martens,** inż. **Dimitriew,** dalej zastępca **Zelichow.** Oskarża generalny prokurator **Wyszyński.**

Sprawę 18-go oskarżonego, głównego inżyniera elektrowni w Czelabińsku, **Witwickiego,** wydzielono z powodu choroby oskarżonego.

Pierwsze posiedzenie zostało wypełnione odczytaniem aktu oskarżenia, zawierającego 77 stron **maszynopisu.** Artykuł oskarżenia zarzuca podsądnym **szpiegostwo wojskowe, polityczne i ekonomiczne, organizowania aktów dywersyjnych na elektrownie w Moskwie, Czelabińsku, Złatouście, Iwanowie i Baku,** w celu osłabienia przemysłu sowieckiego, a także **układanie planów akcji dywersyjnej i sabotażowej** w przemyśle elektrotechnicznym na wypadek wojny.

Wedle aktu oskarżenia, **inżynierowie angielscy mieli powyższe zadania realizować za pomocą przekupstwa,** stosowanego wobec współoskarżonych inżynierów i techników sowieckich. Akcją szpiegowską z ramienia **„Inteligence Service"** kierować miał z Londynu szef wydziału eksportowego firmy Metropolitan Vickers **Richards,** były oficer wywiadowczy w angielskim korpusie ekspedycyjnym w Archangielsku. **Wszyscy oskarżeni obywatele sowieccy do winy się przyznali, podobnie jak inżynier Mac Donald,** jedyny z pośród oskarżonych Anglików, którzy nie zostali **zwolnieni** za kaucją i do samego procesu przebywali w więzieniu śledczem G. P. U. **Pozostałych pięciu oskarżonych Anglików do winy się nie przyznało.** Około godz. 16 przewodniczący zarządził 2-godzinną przerwę.

Londyn, 13. 4. (Pat). Korespondent Reutera w Moskwie donosi, że na wczorajszej rozprawie przeciwko inżynierom angielskim jeden z oskarżonych Rosjanin **Gusiew wyjaśniał szczegółowo, w jaki sposób zniszczył maszyny i jak dostarczał tajnych wiadomości.** „Sam rzucałem — mówił Gusiew — kawałki metalu do maszyn w zakładach w Złatoustiu". **Inż. Mac Donald znał mój plan i pomagał mi".** Zapytany w tej sprawie **inż. Mac Donald odpowiedział twierdząco,** poczem oświadczył, że zwrócił się do Gusarina o informacje. W swoim własnym interesie następnie Gusiew zeznał, **że posiadane przez niego środki były bardzo skromne,** otrzymywał bowiem 150 rubli miesięcznie, potem jednak **uzyskał znaczną pomoc materjalną od Mac Donalda. Ten** ostatni stwierdza, że dał **Gusiewowi około 3.500 rubli.**

Moskwa, 13. 4. (Pat). Niezwłocznie po ukończeniu procesu w Moskwie Baldwin **zwoła specjalne posiedzenie rady ministrów celem zbadania wytworzonej sytuacji.**

Siła na siłę

Uwagi na tle unifikacji Niemiec

Natychmiast po objęciu władzy, kanclerz Adolf Hitler zabrał się do organizowania „Trzeciego Reichu“.

Jednem z pierwszych jego pociągnięć było ustanowienie komisarzy rządowych dla poszczególnych krajów związkowych. Tak się jakoś „składało“, że „trzeba było“ zamianować ludzi „pewnych“ na te nowe zupełnie stanowiska. Ostatni „padł“ wolny rząd Bawarji, gdzie już w pierwszych dniach marca komisarzem zamianowany został hitlerowiec generał von Epp.

Komisarze rozpostarli „opiekuńcze“ skrzydła nad rządami poszczególnych kraików i w okresie mniejwięcej miesiąca przygotowali wszystko do „wielkiej przemiany“.

„Wielka przemiana“ nastąpiła przed kilku dniami, a na imię jej: unifikacja Niemiec, czyli poprostu: zniesienie krajów związkowych.

„Völkischer Beobachter“ ogłasza nową ustawę, wprowadzoną na podstawie pełnomocnictw uchwalonych dla rządu Hitlera, zaznaczając z całym cynizmem, że paragrafy konstytucji „sprzeciwiające się“ tej nowej ustawie zostają ...zawieszone...

W myśl tego nowego prawa prezydent Rzeszy mianuje dla poszczególnych krajów związkowych namiestników czyli „Reichs-Statthalterów“.

Namiestnicy ci właściwie już istnieją, nazywając się „komisarzami“. Lecz wyraz ten „pachnie wschodem“ i ma właściwie charakter raczej tymczasowy trochę „bojowy“, trochę symbolizujący ...pięść. „Namiestnik“ zaś brzmi dużo łagodniej, „poczciwiej“, „dobroduszniej“...

Otóż tacy „dobroduszni“ namiestnicy będą teraz rządzili w krajach związkowych jak szare gęsi. **Będą mianować i rozwiązywać rządy krajowe**, których władza będzie teraz czysto illuzoryczna. Namiestnik będzie podlegał bezpośrednio rządowi Rzeszy, — kanclerz Rzeszy zaś będzie zarazem jednocześnie namiestnikiem Prus.

Namiestnik będzie również ...przeprowadzał wybory i ustanawiał prawa krajowe — będzie mianował i zwalniał urzędników państwowych i sędziów oraz będzie posiadał prawo udzielania łaski, (które to prawo przysługuje zazwyczaj głowie państwa!) Wotum nieufności, wyrażone przez Landtag namiestnikowi jest — **niedopuszczalne** („unzulaessig“).

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa Trzeci Reich otrzyma tylko dziesięciu namiestników („Statthalterów“.) „Małe“ państewka związkowe będą poprostu zgrupowane po dwa albo po trzy razem. I tak np. będzie tylko jeden namiestnik dla trzech miast hanzeatyckich, jeden dla Brunświku i Anhaltu i t. d.

Po zupełnem zdruzgotaniu niewygodnych czynników i po rozpętaniu terroru, jako systemu „rządzenia“ w sposób wręcz niesłychany, — **Hitler jednem pociągnięciem pióra skreślił siedemnaście krajów związkowych Rzeszy i przeprowadził całkowitą unifikację Niemiec.**

Nie poważył się tego uczynić nawet Żelazny Kanclerz Bismark.

Dawniej — jak wiadomo, — 300 „państewek“ wchodziło w skład państwa niemieckiego. Po wojnie francusko - pruskiej w r. 1871 było ich już tylko 42. Po wielkiej wojnie, na gruzach cesarstwa Hohenzollernów powstała Republika Wejmarska z 17-tu autonomicznemi krajami związkowemi. Teraz wreszcie „Rada Dziesięciu“ namiestników da sobie w niedługim zapewne czasie radę z resztkami autonomicznych krajów, po których prawdopodobnie wkrótce zniknie wszelki ślad. Któż zaręczy, czy pod stosownym naciskiem namiestników, kraje związkowe nie uchwalą np. rozwiązania i zniesienia Landtagów i ślubować będą nierozerwalne i całkowite zjednoczenie „Świętego Cesarstwa Rzymskiego“ czyli Trzeciego „Obudzonego“ Reichu?

„Jesteśmy zdumieni — pisze „Temps“ — łatwością, z jaką kanclerz Hitler potrafił narzucić swoją dyktaturę narodowi 60 miljonowemu, który uważał się zawsze za „lud wybrany“, który posiadał istotnie wielką zdolność organizacji, a który mimo to.... okazał się niezdolny do oporu w obronie swej wolności, swych zdobyczy moralnych i politycznych i swych tradycyj. Socjaldemokracja niemiecka, która stworzyła socjalizm i wprowadziła go na całym świecie, dała przykład upadku, abdykacji i służalstwa wobec hitleryzmu. Gdzież jest tych 18 miljonów Niemców, którzy przy ostatnich wyborach protestowali przeciw nacjonalsocjalistom w obronie republiki i konstytucji? Znikli, jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej.“

To pogląd francuski. Ale my, patrząc polskiemi oczami na to, co się dokonało w Niemczech, potrafimy o tem powiedzieć jeszcze znacznie więcej.

Zjednoczenie krajów Rzeszy — to olbrzymie wzmożenie potęgi niemieckiej. U sąsiadów Niemiec zjednoczenie to winno się odbić echem analogicznych zespoleń, wzmagających odporność obronną.

Nikt już w Polsce na serjo nie bierze cichych westchnień rodzimych „separatystów“, którzy doniedawna jeszcze marzyli o krajach związkowych Pomorza i Wielkopolski, czy też b. dzielnicy pruskiej.

Ale powiedzmy otwarcie: — tu i ówdzie, choćby na zagrożonem przez Niemców Pomorzu, tkwią jeszcze w głowach różnych zaściankowych „wielkości“ różne poglądy o jakiejś rzekomej „odrębności duchowej“ Ziem Zachodnich od t. zw. „reszty Polski“. Bezsens tego „poglądu“ pieczołowicie pielęgnowany jest zwłaszcza przez partyjne czynniki „narodowe“ dla całkiem prozaicznego celu, jakim jest „ratowanie“ swych podupadłych i z dnia na dzień malejących — pożal się Boże — „wpływów“ politycznych.

Otóż z tym antypaństwowym i antynarodowym bezsensem należałoby na Pomorzu raz już wreszcie definitywnie i najradykalniej skończyć. W obliczu tych faktów, jakie się z rozkazu Hitlera w Niemczech dokonały, w obliczu niewątpliwego wzmożenia się sił niemieckich na skutek unifikacji Rzeszy, — **wszelkie tendencje do rozdwajania czy rozdzielania spoistości umysłów polskich są aktem zwróconym bezpośrednio przeciw Państwu Polskiemu** i tak tylko winny być zarówno przez opinję publiczną, jak i przez władze państwowe traktowane.

Jeżeli na grożący Pomorzu ze strony niemieckiej akt siły odpowiedzieć kiedyś mamy siłą, — **to przeciw każdemu „rodzimemu“ czynnikowi, któryby z jakichkolwiek pobudek ośmielał się Polsce w gromadzeniu przez nią tych sił odpornych przeszkadzać winno się zastosować jaknajostrzejsze środki.**

Wymaga tego interes państwowy i narodowy.

Jeszcze jedno przygwożdżenie

Szef kancelarji w gabinecie francuskim z czasu wojny światowej, bliski przyjaciel Clemenceau, znany gen. Mordacq, autor całego szeregu publikacyj, wydał ostatnio dwa tomy wspomnień, pt. „Clemenceau au soir de sa vie“ („Clemenceau u schyłku swego życia“).

W tomie II-im tych wspomnień na str. 212 znajdujemy rozdział pt. „Napad sowiecki na Polskę w roku 1920“. Wspomina tam gen Mordacq o wizycie, złożonej mu jesienią 1928 roku przez gen. Sikorskiego, z którym gen. Mordacq omawiał sprawę wojny polsko-sowieckiej 1920 roku. Gen. Mordacq skorzystał z okazji, ażeby dowiedzieć się od gen. Sikorskiego, czy „słynna legenda, że Polska została uratowana przez plan Marszałka Focha, utrzymuje się jeszcze nad brzegami Wisły“.

Gen. Mordacq pisze: — „gen. Sikorski, którego stosunki z Marszałkiem Piłsudskim były zawsze dość natężone, okazał w odpowiedzi wielką wstrzemięźliwość. Natomiast jego ziomkowie, m. in. jeden z posłów do Sejmu, usprawiedliwiając się bardzo, że będą mówili szczerze, oświadczyli, iż „legenda zaczęła już zanikać że jednak, niestety, niektóre stronnictwa wrogie Marszałkowi zaczynają ją na nowo rozpuszczać. Otóż zarówno fakty, jak i dokumenty wykazują, że Marszałek Piłsudski, po dość ciężkich zmaganiach się, zastosował swój własny plan, polegający na tem, ażeby bić się na przedpolu Wisły, a więc na Wschód od niej, i żeby nie korzystać z planu przywiezionego przez gen. Weyganda, który polegał na zorganizowaniu pozycji defensywnej na Zachód od tej rzeki. Według zdania wszystkich walczących Polaków, — świadków tych wypadków, wielką usługą, jaką oddała Francja Polsce w owej chwili, był fakt wysłania oficerów francuskich do pułków polskich, które podniecone w ten sposób przez tak wyraźny dowód poparcia ze strony Francji, biły się doskonale.

W każdym wypadku zarówno Marszałkowi Piłsudskiemu, jak i jego otoczeniu było bardzo przykro, gdy widzieli, że prasa francuska od tego czasu nie przestaje pisać, jakoby Polska „zawdzięczała“ swe zwycięstwo wyłącznie Francji i planowi Focha“.

W tem miejscu gen. Mordacq stwierdza, że kilka razy to samo potwierdzał mu gen. Henrys, który w tych czasach był szefem francuskiej misji wojskowej w Polsce.

Gen. Mordacq opowiadał o tem wszystkiem pewnego dnia w jesieni 1928 roku Clemenceau'wi. Clemenceau przerwał mu opowiadanie i oświadczył. „Weygand sam się przecież do tego przyznał w wywiadzie, udzielonym gazecie „Echo de Paris“.

* * *

Cóż na to domorośli stratedzy? Czy znowu będą bardziej „francuscy“, aniżeli Francuzi? Czy wbrew światłej i fachowej opinji francuskiej dalej dowodzić będą, że to „cud“ i generał Weygand z natchnienia Marszałka Focha?

Niedługo minie trzynaście lat od daty bitwy nad Wisłą. Trzynaście lat próbowała endecja okradać Marszałka Piłsudskiego z laurów zwycięstwa. Trzynaście lat twierdziła, że to nie polski Wódz na czele polskich wojsk zwyciężył, ale generał sprzymierzonej armji, w którym doszukiwali się wpływowego „protektora“ dla swych partyjnych poczynań na terenie Polski.

Oto jeden z przyczynków do „wartości moralnej“ Stronnictwa Narodowego i jego t. zw. „poczucia dumy narodowej“ i „godności“ narodu.

Rozkazy z Moskwy do Berlina

Komuniści niemieccy mają przygotować zamach stanu

W Moskwie, w Komitecie Wykonawczym Kominternu odbyła się **wielka dyskusja w sprawie zachowania się komunistów niemieckich wobec regime'u hitlerowskiego w Niemczech.** Po dłuższej debacie, podczas której pod adresem komunistów niemieckich padło wiele **zarzutów i oskarżeń**, Komitet Wykonawczy Kominternu **uznał taktykę komunistów niemieckich za właściwą, zaś warunki do zbrojnego sprzeciwu w objęciu władzy przez narodowych socjalistów za niedojrzałe.** Całą winę zwalono na politykę socjaldemokratów, przez cały czas trwania republiki wejmarskiej. Druga Międzynarodówka udaremniła, zdaniem Kominternu, „utworzenie wspólnego frontu antyfaszystowskiego“, tak, że **próba ogłoszenia strajku generalnego zaraz po objęciu władzy przez Hitlera wykazała, że niemieccy komuniści nie mieli za sobą większości klasy robotniczej.**

Nowa taktyka komunistów niemieckich, zatwierdzona przez Komitet Wykonawczy Kominternu, polegać ma na wyjaśnieniu masom, że polityka socjal-demokratów **doprowadziła do klęski klasę robotniczą w Niemczech, że rządy Hitlera muszą się skończyć katastrofą Niemiec**, wreszcie niemiecka partja komunistyczna ma pracować nad przygotowaniem obalenia **dyktatury narodowych socjalistów w drodze zbrojnego zamachu stanu.**

Ważne dokumenty zginęły bez śladu

Prasa paryska podaje wiadomość z **Rouen o zagubieniu przez jednego z tamtejszych urzędników teki z ważnemi dokumentami wojskowemi, dotyczącemi obrony powietrznej tego miasta.** Pomimo najskrupulatniejszych poszukiwań, przeprowadzonych przez policję, w miejscach wskazanych przez urzędników, dotychczas teki **nie udało się odnaleźć.**

Kto wie, czy Goering nie znalazł tej teki gdzieś po drodze, lecąc na obrady lotnicze do swego przyjaciela ministra Balbo?

Krwawe walki w Chinach

Szanghaj, 13 .4. (Pat). Donoszą **o krwawych walkach japońsko - chińskich w północnych Chinach.** Japończycy posługując się ciężką artylerją, przekroczyli w kilku miejscach wielki mur chiński i zajęli szereg miejscowości. **Samoloty japońskie bombardują bez przerwy dolinę rzeki Luan,** o 70 mil od Szang—Hai—Kwan. Według informacyj japońskich, **armja chińska wycofuje się w popłochu.** Japończycy nie zamierzają jednak kontynuować pościgu i ograniczywszy się do odrzucenia Chińczyków poza rzekę Juan, wycofują się na swoje dawne pozycje wzdłuż wielkiego muru.

„Pisanka“ brunatno-czarna

w wydaniu berlińsko-niemieckiem Mussoliniego

Uchwały rządu niemieckiego w sprawie **przemiany dotychczasowych samodzielnych państw Rzeszy niemieckiej na prowincje, rządzone przez namiestników,** wywołały silne wrażenie w Austrji. „Reichspost“ wywodzi, że uchwała ta oznacza **koniec federalizmu Niemiec,** które zmienią się w centralistyczne państwo, rządzone przez Prusy. Akcja unifikacyjna rządu Hitlera **ma objąć również, jak informuje „Reichspost“ sprawy religijne(!).** Na dowód tego pismo przytacza wynurzenie organu protestanckiego „Taegliche Rundschau“ na temat **jednolitego Kościoła niemieckiego.** Jeżeli Hitler planuje istotnie **uszczuplenie praw Kościoła katolickiego** i zupełne uzależnienie go od rządu i państwa, wówczas rozpoczął on podobnie, jak swego czasu Bismark **„Kulturkampf“**, który pogłębi przepaść między Kościołem a państwem.

Kanclerz austrjacki Dolfuss mimo to, a może właśnie dlatego **poleciał gwałtownie do Rzymu,** gdzie obradują teraz Papen i Goering nad „Świętem Cesarstwem Rzymskiem narodu niemieckiego“.

W związku z przybyciem do Rzymu kanclerza **Dolfussa** pozostawać ma również **przyjazd do stolicy Włoch szefa węgierskiego biura prasowego d-ra Antala, jako męża zaufania premjera Węgier Goemboesa.**

Co się tam wykluje pomiędzy Niemcami z Berlina i Wiednia pod orędownictwem Mussoliniego — niewiadomo.

Nie dziwilibyśmy się jednak wcale gdyby **na stół wielkanocny polityki europejskiej zostało wniesione przy fanfarach Giovinezzy i pieśni Horst-Wesel'a jako Anschlussowe** jako misterna pisanka ozdobiona swastyką!

Słowiańszczyzna w obronie pokoju

Dział polsko-pomorsko-morski na wystawie słowiańskiej

Starodawne miasto czeskie, **Mlada Boleslav**, stało się w tych dniach ośrodkiem ruchu słowiańskiego w Czechosłowacji z powodu otwarcia w tem mieście od 9—23 kwietnia **wystawy slawistyki i słowiańskiej współpracy połączonej z szeregiem słowiańskich manifestacyj.**

Już w przeddzień zagajenia wystawy w mieście panował ruch nadzwyczajny. Na ulicach, **przyozdobionych chorągwiami państw słowiańskich** zobaczyć było można samochody nietylko ze znakami praskiemi, ale i samochody z literami CD (Corps Diplomatique). Dnia 8 kwietnia odbyło się uroczyste zgromadzenie, na którem poseł dr. Osuski przemawiał **o roli Słowiańszczyzny w polityce międzynarodowej.** Poseł Osuski zwrócił uwagę na **zadania i rolę Słowiańszczyzny, która ocaliła Europę przed zalewem narodów azjatyckich i dała jej możność spokojnego rozwoju.** Dr. Osuski wskazał również na to, że **Europa krytykująca wewnętrzną dysharmonję państw słowiańskich musi sobie uświadomić, że proces jednoczenia wielkich narodów trwał wieki i że nie wolno jej wymagać, aby słowiańskie narody naprawiły w ciągu czternastu lat to, co przez tysiąclecie niszczono. Straszaków rewizji nie boimy się** — oświadczył mówca, nagrodzony burzą oklasków. **ANI DROGĄ ASYMILACJI, ANI DROGĄ GWAŁTU NIE ZNIKNIEMY Z MAPY EUROPY.** Wolność Europy zależy od wolności Europy środkowej.

W czasie uroczystości otwarcia wystawy przemawiał m. in. poseł pełnomocny **Jugosławji dr. Grisogono,** który podnosił **konieczność współpracy słowiańskich narodów.** „Dla nas głosimy — powiedział dr. Grisogono — **wierność za wierność, dla świata zaś „Nic o nas bez nas". Poseł Bułgarji P. Dorow** wskazywał na to, że koniecznem jest, aby **słowiańskie narody starały się wynajdywać to, CO ICH ŁĄCZY, A NIE TO, CO ICH DZIELI.** Radca **poselstwa polskiego Hladki mówił również o konieczności ścisłej współpracy narodów słowiańskich, które życzą sobie żyć pomiędzy innemi państwami jako równi z równymi.** Przewodniczący sejmu czechosłowackiego **Stanek** wskazywał na to, że **Słowianie nie byli i nie są zaborczymi, ale za wszelką cenę utrzymać chcą to, co się im należy.**

Wystawa obejmuje niezmiernie zajmujące eksponaty. Wielkie diagramy informują o **rozmiarach państw słowiańskich i narodów.** Wielkie wrażenie budzi djagram dowodzący, **że Słowianie w Europie zajmują cztery piąte kontynentu.** Przyrost ludności w państwach narodów słowiańskich **jest większy niż u innych.**

Nadzwyczaj interesujące są również djagramy, które informują o sile **słowiańskiej finansjery,** o słowiańskich stosunkach **handlowych, o szkolnictwie, komunikacji, radju** i t. d. Wiele miejsca poświęcono na wystawie rozwojowi **turystyki w państwach słowiańskich.**

Najwięcej miejsca zajmuje **dział polski poświęcony w szczególnie dużym stopniu Pomorzu, Gdyni i uzdrowiskom polskim.**

Specjalne djagramy obrazują **rozwój stosunków kulturalnych pomiędzy narodami słowiańskiemi.** Istnieje obecnie już 30 wszechsłowiańskich stowarzyszeń, które pielęgnują ideę wzajemnego zbliżenia.

Po otwarciu wystawy odbyła się uroczystość **zasadzenia lipy słowiańskiej młodzieży** w Parku Legjonów w Mlade Roleslawi. W uroczystości tej wzięli również udział przedstawiciele państw słowiańskich oraz przedstawiciele władz czechosłowackich.

Węgiel polski zagranicą

Udział poszczególnych rynków w odbiorze

Wywóz węgla w marcu rb. w porównaniu z eksportem, dokonanym w lutym rb., zmniejszył się **o 52 tysiące ton.** Spadek wywozu dotyczył głównie okręgu dąbrowskiego, skąd wywieziono o 51 tys. ton mniej niż w lutym roku bież.

Na rynki środkowo-europejskie wywieziono **o 40 tys. ton mniej** niż w lutym, przyczem cały wywóz przypadł na Austrję, a mianowicie **70 tys. ton,** podczas gdy do Czechosłowacji w ciągu marca wogóle węgla nie eksportowano. Natomiast wywóz na rynki skandynawskie wzrósł o **33 tys. ton,** wynosząc 326 **tys. ton,** przyczem do Szwecji wywieziono 162 tys. ton, a więc o 29 tys ton więcej, do Danji wywieziono 85 tys. ton, a więc o 5 tys. ton więcej, do Norwegji wywieziono 71 tys. ton, a więc o 6 tys. ton mniej. Pozatem do Islandji wysyłki wyniosły 6 tys. ton, czyli o 3 tys ton więcej, a do Finlandji — 2 tys ton, podczas gdy w lutym rb. eksportu do Finlandji nie było. Eksport na rynki bałtyckie zmniejszył się o 6 **tys. ton,** przyczem wywieziono tylko po 1 tys. ton do Kłajpedy i do Estonji. Eksport na rynki zachodnio-europejskie wyniósł ogółem 141 tys. ton, zmniejszając się o 4 tys. ton.

Udział poszczególnych rynków w odbiorze eksportu węgla polskiego w marcu rb. był następujący: rynki skandynawskie — 47,66%, rynki zachodnio-europejskie — 20,62 proc., rynki południowo-europejskie — 11,99 proc., rynki środkowo-europejskie — 10,23 procent. Gdańsk — 3,51 proc., węgiel okrętowy 3,36 proc., rynki pozaeuropejskie — 2,34 proc., rynki bałtyckie — 0,29 proc. Przeładunek w portach polskich w marcu wzrósł, w Gdańsku o 16 tys. ton, a w Gdyni o 9 tys. ton.

Walny Zjazd Harcerstwa

W dniach 22 i 23 bm. odbędzie się w Katowicach 13 walny Zjazd Związku Harcerstwa Polskiego. Program uroczystości oficjalnych, związanych ze zjazdem, przewiduje w pierwszym dniu mszę św. w kościele garnizonowym, oraz wieczorem raut w salonach recepcyjnych urzędu wojewódzkiego, w drugim dniu zaś uroczystą mszę św. w katedrze, celebrowaną przez ks. biskupa Adamskiego, następnie przegląd i defiladę drużyn harcerskich.

Prezes Strzelca wyjechał do Paryża

Prezes zarządu głównego Związku Strzeleckiego mec. Franciszek Paschalski wyjechał w sprawach służbowych do Paryża. Na dworcu żegnał prezesa Paschalskiego komendant główny Związku Strzeleckiego ppłk. dypl. Władysław Rusin w otoczeniu sztabu komendy głównej z szefem sztabu mjr. dypl. Pluta-Czachowskim na czele.

Elektryczność w rolnictwie

Wielkie towarzystwo elektryczne w Cardiff propaguje między rolnikami używanie elektryczności celem ogrzewania gruntu, co przyspieszy wzrost jarzyn i owoców. W gruncie pod inspektami zakopuje się „kabel termiczny", który ogrzewa się w godzinach mniejszej konsumcji ogólnej prądu. Ilustrowane broszury wykazują jak np. ogórki rozwijają się prędzej przy ogrzewaniu elektrycznem niż w zwykłych warunkach.

Wszyscy do szeregu!

Niemczyzna nie może żerować na naszej obojętności

Prasa niemiecka w ostatnich czasach mocno ironizuje na temat **„nieuzasadnionego"** rzekomo niepokoju społeczeństwa polskiego o warunki życia polskiej ludności w Niemczech, przyczem nierzadko pozwala sobie na przeciwstawienie szczególnego „liberalizmu" władz niemieckich ciężkim jakoby warunkom, panującym w Polsce.

Jak jest istotnie w Polsce? — **Czy prasa niemiecka podlega tutaj represjom?** — Na to pytanie najlepiej odpowiedzieć można po przejrzeniu **choćby jednego numeru któregokolwiek z krajowych pism niemieckich i po zwróceniu uwagi na to, w jakim tonie prasa ta pisze o Polsce.** Niemcy korzystają **z pełnej swobody w Polsce.** Nie koniec jednak na tem. **Wspieranie prasy niemieckiej przez Polaków** właśnie w momencie, gdy prasa polska jest kneblowana i prześladowana w Niemczech — jest czemś niepojętem dziś, przeciwko czemu musi zaprotestować całe społeczeństwo.

Jeśli wejrzymy np. za kulisy pisma „Posener Tageblatt", zaczniemy oczy przecierać ze zdumienia. To bowiem zdecydowanie wrogie dla polskości pismo, **utrzymywane jest w ogromnym stopniu za pieniądze polskie.** Przytoczymy tutaj kilka cyfr: W trzech kolejnych numerach „Posener Tageblatt'u" z dnia **7, 8 i 9 kwietnia naliczyliśmy łącznie 31 ogłoszeń firm polskich, z tych niektóre ogłaszały się kilkakrotnie!** W numerze z dnia 9 bm. na ogólną ilość 3.500 cm^2 większych reklam, 1.990 cm^2 stanowiły **reklamy firm czysto polskich!** Ten stosunek jest mniej więcej miarodajny i dla innych numerów. Według przybliżonych informacyj **suma wpłacana miesięcznie przez firmy polskie na rzecz „Posener Tageblatt'u" wynosi około 4.000 złotych.** Jest to wcale niezłe „subsydjum", pozwalające na tem skuteczniejsze i złośliwsze ustosunkowanie się do społeczeństwa polskiego.

Jeśli do tej liczby dodamy jeszcze fakt, iż główną pozycję **robót drukarskich firmy „Concordia"** stanowią zamówienia polskie, w tej liczbie zamówienia **bardzo poważnych** poznańskich firm wydawniczych, będziemy mieli zarówno **odpowiedź na pytanie,** z czego żyje „Posener Tageblatt", jak również ilustrację w jak wielkim stopniu zachodzi, a przynajmniej dotychczas zachodziła, różnica pomiędzy warunkami egzystencji prasy niemieckiej w Polsce oraz prasy polskiej w Niemczech.

Czas najwyższy, **aby** to lekkomyślne zasilanie pisma hakatystycznego pieniędzmi firm polskich, skończyło się jak najrychlej. Jest to lekkomyślność, która na szwank wystawia nasza godność narodową.

W 250-lecie odsieczy Wiednia

Komitet Główny obchodu w Warszawie

Dla uczczenia uroczystości 250-lecia zwycięstwa króla Jana Sobieskiego pod Wiedniem i przypomnienia tej prawdy historycznej całemu światu, oraz własnemu społeczeństwu, ukonstytuował się w Warszawie **Komitet Główny Obchodu 250-lecia odsieczy Wiednia, pod przewodnictwem gen. dr. Romana Góreckiego.**

Powstały Komitet jednoczy przedstawicieli całego społeczeństwa.

W skład komitetu honorowego wchodzą przedstawiciele najwyższych władz państwowych, Sejmu i Senatu, duchowieństwa generalicji, korpusu dyplomatycznego, najwybitniejsze osobistości świata nauki, literatury, sztuki, prasy oraz organizacyj społecznych.

Do Komitetu Wykonawczego wchodzą delegaci Prezydjum Rady Ministrów, M. S. W., M. S. Z., M. S. W., W. R. i O. P., Komunikacji i Poczty, duchowieństwo, prezydjum Komitetu m. st. Warszawy, wszyscy wojewodowie i przewodniczący komitetów wojewódzkich, oraz przewodniczący wyłonionych sekcyj komitetu.

Siedzibą Komitetu Obchodu 250-lecia Odsieczy Wiednia jest w Warszawie, Bank Gospodarstwa Krajowego (dr. Rakowicz — tel. wewn. 129).

Uroczystości obchodowe Odsieczy Wiednia przypadają na **wrzesień.**

Ostatni raz Polska Niepodległa święciła tę uroczystość **za króla Stanisława Augusta,** jako 100-lecie rocznicy zwycięstwa króla Jana Sobieskiego pod Wiedniem — 50 lat temu **200-setną rocznicę Kraków, a z nim Polacy, obchodzili to święto niemal prywatnie — bo państwo polskie politycznie wówczas nie istniało.**

Dziś Polska, po odzyskaniu swej niepodległości, postanowiła zadokumentować przed całym światem, że wiekopomnym czynem orężnym pod Wiedniem uchroniła **Europę przed grożącem jej niebezpieczeństwem.**

Zmiany w armji na Pomorzu

Mianowania i przeniesienia na terenie DOK VIII i w Marynarce Wojennej

Z datą 11 kwietnia 1933 r. ukazał się Dziennik Personalny Ministerstwa Spraw Wojskowych nr. 5. Dziennik ten przynosi szereg zmian i przeniesień na terenie Dowództwa Okręgu Korpusu nr. VIII. i w Marynarce Wojennej.

M. in. MIANOWANI ZOSTALI NA STANOWISKA: kpt. Pytel Andrzej, z prokuratury przy W. S. O. nr. VIII — kierownikiem wojskowego Sądu Rozjemczego Grudziądz; ppłk. Gilewicz Juljusz z 4 p. lotn. — komendantem bazy; por. Kryński Stefan z Morskiego Dyw. Lotn. — komendantem ośrodka P. W. Lot.; komandor por Szteyer Włodzimierz, dowódca dyonu szkolnego — dowódcą dyonu minowców; komandor ppor. Kodrębski Włodzimierz z dowództwa Floty — dowódcą O. R. P. „Wicher"; kom. por Sokołowski Bolesław — dowódca O. R. P. „Burza" — dowódcą dyonu szkolnego; kom. ppor. dypl. Majewski Marjan z dyonu minowców — dowódcą O. R. P. „Burza"; kpt. Lewicki Anatol — p. o. dyrektorem nauk w szkole Podch. Mar. Wojennej; kpt. Hulewicz z dyonu kontrtorpedowców — dowódcą O. R. P. „Wilja"; kpt. Jabłoński Stanisław z dowództwa Floty — do dyonu kontrtorp.; por. Błeszyński Jerzy z dyonu kontrtorp. — do dowództwa Floty; por. Giertowski Józef z kadry szeregowych Floty — do dowództwa Floty.

M. in. PRZENIESIENI ZOSTALI: por. Puchalski Franciszek z 34 pp. do 8 dyw. taborów; kpt. Pleyer Wiktor na stanowisko płatnika 67 pp.; por. Olkiewicz Kazimierz z 1 p. s. p. do dowództwa Floty; mjr. Kiss Jan z 4 pal. na stanowisko szefa 5 Okr. Szef. Uzbr.; mjr. inż. Kienel Tadeusz z korpusu osobowego oficerów Inż i Sap. do korp. osob. oficerów Mar. Wojennej; mjr. Trzepis Henryk z 71 pp. do 65 pp.; kpt. Żywocki Zygmunt z 67 pp. do C. W. Piech.; kpt. Okupski Stefan z 62 pp. do 61 pp.; kpt. dr. Dobrzański Stanisław z 61 pp do 62 pp.; kpt. Pietraszek Mikołaj z 14 pp. do 16 pp.; por. Czang Augustyn z 61 pp. do kadry 8 Dyw. Samoch.; ppor. Kucharczyk Walenty z 66 pp. do 3 pp. leg.; rotmistrz Nestorowicz Lucjan z D. O. K. VIII do Komendy Miasta Toruń; rotm. Kroenitz Juljusz z 11 p. u. do 16 p. u.; mjr. Dunin-Chotkawicz Mieczysław z 2 d. a. k. do 4 p. a. l.; kpt. Bożysławski z 29 p. a. l. do C. W. Art.; kpt. Klingeberg Paweł Piotr z 16 p. a. l. do dowództwa Flotylli Rzecznej w Pińsku; kpt. Sobolta z 4 p. a. l. do Komendy Obozu Ćwiczeń Raducz; kpt. Łoziński Witold z C. W. Art. do C. W. Piech.; kpt. Krzyżyński Walery z 15 p. a. l do 15 dyw piech.; por. Butwiłowicz Jerzy z 4 p. a. l. do 17 p. a. l.; por. Jatelnicki Świętosław z 8 p. a. c. do 19 p. a. l.; por. Słowikowski Stefan z C. W. Art do 8 p a c; por. Scheibert Józef z 8 p a c do C. W. Art.; mjr. Jaryna Tadeusz z C. W. Podofic. Lotn. do 4 p. lotn.; kpt. Rudkowski Roman z 4 p. lotn. do 5 p. lotn.; kpt. Główczewski Wacław z C. W. Podofic. Lotn. do Lotn. Szkoły Strzelania i Bombardowania; kpt. Kładko Andrzej z C. W. Ofic. Lot. do 4 p. lotn.; kpt. Pokorny Władysław z 5 p. lotn. do Lotn. Szkoły Strzel. i Bomb.; kpt. Loedl Marjan z C. W. Podofic. Lotn do 2 p lotn.; kpt. Łukasiewicz Jan z Lotn. Szkoły Strzel i Bombardowania do 4 p. lotn.; por Łojasiewicz Stanisław z 1 bat. balonowego do Instytutu Badań Tech. Lot.; por. Buczma Jan z 4 p. lotn. do C. W. Podofic. Lot.; por Krzemieński Leonard z C W Podof. Lot. do Lotn. Szkoły Strzel. i Bomb.; por. Marżycki Jerzy z C W Podof. Lotn. do Lotn. Szkoły Strzel. i Bomb.; por. Podolski Jerzy z m. dyw. lotn. do Kier Mar. Woj.; por. Baczyński Ludwik z Kier. Mar. Woj. do Morsk. Dyw. Lotn.; kpt. Sumasiewicz Edmund z 4 p. lotn. do Centrum Wyszk. Lotn.; kpt. Bohuszewicz Jerzy z 4 p. lotn. do Centrum W. Lotn.; por. Gicala Adolf z 4 p. lotn. do C. W. Lotn.; kpt. Micewski Stefan z 4 p. lotn. do C. W. Podof Lotn.; kpt. Kosicki Henryk z 8 baonu sap. do szkoły podch. inż.; kpt. Pufal Roman z Komendy Portu Woj. Gdynia do Kier. Mar. Woj.; kpt. Sikorski Ryszard z 1 dyw. Żand. do C W Żand.; mjr mr. Piątkowski Jan z prokuratury przy W S Nr. III do prok. przy W. S. nr. VIII.; mjr. Żarnowski ze szpitala O W. Wilno do Szpitala Okr. Nr. VIII.; kpt. dr. Gąska Adolf z 5 p a c do 31 p a l; kpt. inż. Więckowski Stanisław z Szef. Bud. O. K. VIII do Szef. Bud. O. K. IV.; por. Homzadko Fryderyk z P K U Bydgoszcz do 11 d a k; por. Mazurkiewicz Antoni z P K U Poznań do 8 bataljonu Sap.; por. Kieszkowski Władysław z P K U Grudziądz do 16 p a l; por. Zasławski Stanisław z W. S. O. nr. VIII do 64 p. p.; por. Dalkowski Leon z 11 d a k do 1 bat. bal.; por. Kokosiński Antoni z 8 p. sap. do Szef. Intendentury O. K. VIII.; por. Kapsa Jan z 7 d a k do 4 p. lotn.; kpt. Kasztelewicz z Kier. Cent. Zaop. Int. do Kier. Mar. Woj.; por. Mudry Witold z Szpitala garn. Modlin do 8 Szp. Okr.; kmdr dypl. Frankowski Stefan z Kier. Mar. Woj. do dowództwa Floty na stan d-cy Obrony Wybrzeża Morskiego; kmdr por. Korytowski Karol ze Szk. Podch. Mar. Woj do Kier. Mar. Woj. na stanowisko szefa sztabu; kmdr por. Podjazd-Morgenstern Tadeusz, d-ca O. R. P. „Wicher" do Szkoły Podch. Mar. Woj. na stanowisko komendanta; kmdr por. Durski-Trzaska Karol m. d. lotn. do Kier. Mar. Woj. na stan. kier. sam. ref. lotn.; kmdr ppor. Kosianowski Władysław z Wydz. Wojsk. Kom. Gen. Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku do dyonu minowców; kmdr ppor. Eibel Henryk z Dowództwa Floty do Wydz. Wojsk. Kom. Gen. Rzplitej Polskiej w Gdańsku na stan. kier. ref. morsk.; kmdr ppor. dypl. Kłossowski Jerzy ze Szkoły Podch. Mar. Woj. do Floty; kmdr ppor. de Walden Stefan, d-ca O. R. P. „Iskra" do Kier. Mar. Woj.; kmdr ppor. Szystowski Edward, d-ca O. R. P. „Ryś" do m. d. lotn. na stanowisko d-cy; kpt Gebethner Stefan z Kier. Mar. Woj. do Floty; kpt. Reyman Artur, d-ca oddz. pomiarowego do Kier. Mar. Woj. na stanowisko Szefa Biura Hydr. Mar. Woj.; kpt. Wnorowski Czesław ze Szk. Pod. Mar. Woj. do Dowództwa Floty; por. Tymiński Romuald z Dowództwa Floty do Kier. Mar. Woj. na stanowisko ref.; kpt. Krasowski Józef z P K U Gdynia do P K U Dębica; kpt. Ceburski Leon z P K U Dębica do P K U Gdynia; kpt. Marks z 86 p. p. do P K U Kościerzyna; rotm. Skupiński Stefan z 16 P. U. do 8 p. s. k.; mjr. Nowakowski Tomasz z 9 p a l do 15 p a l; por. Wiśniewski Stanisław z 15 p a l do D O K VIII; por. Dziurkiewicz Mieczysław z 4p. lotn. do 2 p. lotn.; por. Bielecki Henryk z C W Sam. do 61 p. p.; ppor. Stanisławski Franciszek z 3 p. lotn. do 67 p. p.; ppor. Wiśniewski Wiktor z 67 p. p. do 3 p. lotn.; por. Rüdiger Kazimierz z 29 p a l do 31 p a l; por. Wiktor Adam z 16 p a l do M. S. Wojsk.

DO KORPUSU OCHRONY POGRANICZA PRZENIESIENI ZOSTALI: kpt. Maniszewski Jan z 63 p. p.; kpt. Drewnowski Stefan z 65 p. p.; kpt. Nechwilla Henryk z 61 p. p.; kpt. Chorzemski Jan z 67 p. p.; kpt. Lenarczyk Franciszek z 62 p. p.; por. Lewestan Jerzy z 63 p. p.; por. Piotrowski Tadeusz II. z 61 p. p.; por. Henig Edward z 64 p. p.; por. Ruszak Józef z 66 p. p.; mjr. Siemieński Stanisław z 2 p. szwoleżerów; por. Strzałkowski Jan z C W Kaw.; por. Szach-Bej-Krummel-Szczęsny z 16 p. ułanów.

Z K. O. P. PRZENIESIENI ZOSTALI: kpt. Curzytek Jan do 62 p. p.; kpt. Ostrowski Mieczysław do 66 p. p.; kpt. Sordyl Karol do 67 p. p.; por. Karczewski Walerjan do 62 p. p.; por. Gacek Franciszek do 62 p. p.; mjr. Śniegocki Edward do 2 p. szwoleżerów.

Przygotowania świąteczne

Przed świętami wielkanocnemi ożywiony ruch panuje w warsztatach cukierniczych, aby przygotować niezliczone ilości zajączków i jajek wielkanocnych z czekolady i cukru.

Pod hasłem „dobry eksport"

Konkurs Państwowego Instytutu Eksportowego

W celu poznania wpływu transportu na jakość towarów, Państwowy Instytut Eksportowy organizuje konkurs przetworów pod hasłem „Dobry Eksport". Przetwory biorące udział w konkursie, przebywają kilkutygodniowy transport zamorski do Południowej Ameryki i zpowrotem. Tego rodzaju próba wykaże wytrzymałość przetworów i opakowania. Konkurs umożliwi porównanie produktu i jego własności po przejściu zwykłego transportu w Polsce i po przejściu trudnego transportu zamorskiego. Wykaże on, w jakim stanie odbiorca otrzymuje wysłany produkt.

Konkurs będzie polegał na wysłaniu przez wytwórców określonej małej ilości należycie opakowanych produktów, z których część odbędzie podróż od miejsca wytworzenia do **Gdyni,** a następnie do **Nowego Jorku — Filadelfji — Rio de Janeiro — Buenos Aires i zpowrotem do Gdyni.** Druga partja produktów zostanie przesłana od miejsca wytworzenia do wskazanej miejscowości, w której odbędzie się ocena, a następnie partja ta zostanie przechowana do chwili powrotu przesyłki morskiej, poczem nastąpi porównanie jakości i ocena fachowa produktów, zawartych w przesyłkach morskich i krajowych.

W konkursie tym mogą brać **udział tylko firmy polskie.** Przetwórca może przesłać do konkursu tyle rodzajów i typów towarów, ile produkuje względnie ile uważa za wskazane. Z każdego rodzaju należy włączyć po trzy sztuki, względnie jednostki zarówno do przesyłki morskiej jak również do przesyłki krajowej. Każda sztuka winna być dostarczona **w zwykłej formie handlowej,** stosowanej normalnie przy dostawach i sprzedaży. Bliższych informacyj w sprawie powyższego konkursu udziela Państwowy Instytut Eksportowy.

WILLIAM J. LOCKE

„Dziki Amos"

(The coming of Amos)

77) Przedruk wzbroniony

— Au revoir, princesse. Więc jutro księżna będzie w Hotelu Miramare. Ja stoję u Ritza, a pojutrze będę w Brukseli. Jeżeli się znów prędko nie spotkamy, będzie to dla mnie tragedją.

— Bardzo sympatyczny — rzekła Nadja, kiedy odszedł. — Zna mnie od dziecka i był na moim ślubie.

— Co mu nie przeszkadza być Brazylijczykiem a Brazylijczycy uważają się za les petits bons dieux Ameryki Południowej.

Otworzyła szeroko oczy.

— Gniewasz się?

— Ja jestem Hiszpanem, on — Portugalczykiem — nienawidzę Portugalczyków.

I zawsze bardzo wstrzemięźliwy Garcia wypił jednym haustem kieliszek liqueur brandy. Na jej zdziwione spojrzenie roześmiał się hałaśliwie.

— Nie co wieczór żegna się kawalerską swobodę i nie co dzień bierze się za żonę najpiękniejszą kobietę na świecie.

Wrócił mu dobry humor. Gdy się trochę przerzedziło, zatańczył z nią kilka razy. Tańczył jak bóg i może od początku podbił ją głównie swoim tańcem. Później odwiózł ją do hotelu wynajętem autem i pożegnał z nienaganną galanterją.

— Znalazłszy się w swoim pokoju w hotelu — opowiada Nadja — poczułam się dziwnie samotna i nieszczęśliwa, do tego stopnia, że przez całą noc nie zmrużyłam oka. Mówiłam sobie, że czeka mnie szczęście i nie mogłam w to uwierzyć. Cywilny ślub wydawał mi się niewystarczający i nie wiedziałam, nie rozumiałam, dlaczego nie można było dopełnić ceremonji kościelnej za jednym zachodem. I z rana wyglądałam tak okropnie, że napewnoby pan nie chciał mnie malować.

Potem wypadki rozwinęły się szybko. Kończyła się ubierać, kiedy doręczono jej petit bleu od Alvareza. Stary przyjaciel żałował, że z powodu braku czasu przed wyjazdem do Brukseli nie będzie jej mógł odwiedzić i ostrzegał przed Ramonem Garcia, który miał w Południowej Ameryce nieszczególną opinję i był bojkotowany przez tamtejsze wyższe sfery towarzyskie. Alvarez przepraszał za narzucanie się radami, usprawiedliwiając się młodością i niedoświadczeniem księżnej i swoim wiekiem.

Zadumę Nadji nad znaczącem ostrzeżeniem przerwał telefon. Ramon czekał już na dole.

Pojechali do merostwa, gdzie wzięli ślub cywilny. Po ceremonji burmistrz złożył im konwencjonalne życzenia. Może gdyby wiedział, że Nadja Ramiroff nie była taką sobie zwyczajną, ładną Rosjaneczką, lecz księżniczką z krwi byłby się zdobył na więcej uczucia.

Młoda para wyszła na ulicę gdzie czekało wynajęte auto. Pogoda była przygnębiająca. Z ołowianego nieba ściekały strugi monotonnego drobnego deszczyku, bruk był mokry, serce Nadji — pełne smutku i niepokoju. Wsiadła już do samochodu i Ramon stawiał właśnie nogę na stopniu, kiedy podeszło do niego dwóch panów z grzecznie uniesionemi kapeluszami:

— Pardon, monsieur...

— Przepraszam, z reporterami nie gadam — odparł niegrzecznie pan młody.

— My nie jesteśmy przedstawicielami prasy, monsieur — rzekł zniżonym głosem jeden z panów. — Jesteśmy agentami policyjnymi i — prosimy pana ze sobą.

Obojętny szofer zaczął zapuszczać oporny motor. Na gniewny protest Ramona agent podniósł rękę.

— Monsier, my jesteśmy dyskretni i prosimy pana o to samo.

— Jestem niewinny — zaperzył się pan młody. — To jest skandal. Właśnie wziąłem ślub z tą panią...

Agent przysunął się do okna samochodu.

— Madame, przykro nam bardzo, że sprawiliśmy pani taką niemiłą niespodziankę. Ale, na nieszczęście, musimy dopełnić pewnej formalności. Mamy nadzieję, że monsieur wróci do pani za godzinę.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Polacy!

Pamiętajcie o zbrodniach dokonywanych na naszych Rodakach w Niemczech. Bojkotujcie towary niemieckie! Bojkotujcie prasę niemiecką! Niech ani jeden grosz polski nie zasila krzyżackiej gadziny! BYDGOSKI KOMITET ODWETOWY DLA OBRONY POLAKOW w NIEMCZECH.

KRONIKA

piątek 14 kwietnia

BYDGOSZCZ

Kalendarzyk rzym.-kat.

Czwartek Wielki, Hermengilda
Piątek Wielki, Walerjana

— **Dyżur nocny aptek** do niedzieli, dnia 16 bm. włącznie pełnią: Apteka Centralna, ul. Gdańska 27, tel. 9-94 i Apteka Pod Lwem, Okole, Grunwaldzka 37, tel. 1-91.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, w Wielki Czwartek, o godz. 20,15 — koncert religijny „Requiem" Mozarta.

W Wielki Piątek i Sobotę — przedstawienia w teatrze zawieszone.

Repertuar świąteczny zapowiada na niedzielę wieczorem sensacyjną komedję Jenkins'a **„Kobieta i szmaragd"**. Nadzwyczaj zwarta budowa sztuki, temat detektywistyczno - sensacyjny, znakomite walory sceniczne utorowały jej drogę do triumfalnego pochodu po całym świecie, ostatnio zaś cieszyła się zasłużonem powodzeniem w stolicy. Obsada pierwszorzędna, bowiem główne role grają pp. Barwińska, Gosławska, Łukowska, Bogusławski (jednocześnie reżyser sztuki) Kwaskowski, Lochman, Tatarkiewicz i Wilamowski.

W poniedziałek dwa przedstawienia o godzinie 4 po cenach zniżonych **„Prymas cyganów"** Kalmana, wieczorem **„Rozwódka"** L. Falla.

Kasa teatru w piątek i sobotę wieczorem będzie nieczynna. W sobotę zaś w godzinach rannych tylko od 11—1-ej. Bilety na okres świąteczny są już w rozsprzedaży.

REPERTUAR KIN.

Apollo: porywający potęgą film produkcji polskiej p. t. „Dzikie pola", odkrywający pełnię tragedji nieznanych bohaterów, jeńców wojennych, którzy w obozach koncentracyjnych Rosji przeżywają piekło dantejskie. Jako nadprogram ciekawy dodatek.

Bałtyk: „Pat i Patachon, jako bohaterowie", oraz powtórzenie filmu p. t. „Mascotte". Początek o godz. 17.

Kristal: — „Czemp", arcyfilm reżyserji King Vidora, film, który zdobył na konkursie najlepszych dzieł kinematografji w Paryżu pierwszą nagrodę. Wzruszającą do głębi opowieść o miłości ojca do synka i synka do ojca — realizują: niezrównany Wallace Beery i cudowne dziecko Hollywoodu, Jackie Cooper. Ponadto doborowy nadprogram z najnowszym tygodnikiem aktualności Foxa.

Marysieńka: „Pod czarem Neapolu" i „Skrzydlata flota".

Nowości monumentalny film p. t. „W cieniu krzyża".

Słońce: „Jedynaczka Cohna i Kelly", z niezrównanymi komikami amer.: Cohnem i Kelly Jako nadprogram igrzyska olimpijskie i tygodnik filmowy.

Z miasta

— **Magistrat** komunikuje: Z okazji Świąt Wielkiejnocy kończy się urzędowanie w miejskich urzędach w Wielki Piątek o godz. 13, a w Wielką Sobotę o godz. 12 w poł.

— **Komitet Miejski L. O. P. P. Bydgoszcz.** Na liczne zapytania w sprawie zapisywania na członków LOPP zawiadamia, że na członka LOPP można się zapisać w następujących księgarniach: 1) Księgarnia B-ci Bażańskich, Gdańska 17; 2) Księgarnia M. Gieryna, Plac Teatralny 6; 3) Księgarnia I. Idzikowskiego, Gdańska 23; 4) Skład art. piśmiennych Hoffmanna, ul. Gdańska. Zarazem wyjaśnia, że członkowie korzystają ze zniżonych opłat przy przejazdach na linjach „Lot".

— **Walne zebranie Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych** odbędzie się we czwartek, dnia 27 kwietnia w Muzeum Miejskiem.

— **Wieczorek akademicki,** który odbędzie się w drugie święto wielkanocne w salach hotelu Pod Orłem będzie najlepszą okazją spędzenia tego wieczoru w doborowem towarzystwie, a zarazem doskonałem miejscem wyładowania temperamentu młodzieży, nagromadzonego pod wpływem postu i pierwszych promieni wiosennych. Będzie to zarazem pożegnanie akademików, którzy niebawem opuszczą mury naszego miasta. Stoliki rezerwuje się tylko do godziny 10.

— **Przedsiębiorczość przemysłu polskiego!** Znany na całem Pomorzu „Browar Bydgoski" zaprowadził nowość w dziale fabrykacji wód mineralnych wypuszczając lemoniadę o niebywałej dotąd jakości. Jest to **„Lemoniada Pomarańczowa"** dotąd nieznana na rynku tutejszym zastępująca w zupełności oryginalne pomarańcze, które wobec nadmiernie wysokiej ceny są nieprzystępne dla szerszego ogółu. — „Browar Bydgoski" jako placówkę polską, wyrabiającą najlepsze piwa na tut. terenie polecamy naszym P. T. Czytelnikom.

Pożyteczna inowacja Bydgoskiej Kolejki Powiatowej

Liczne rzesze Bydgoszczan, korzystające w miesiącach letnich z przejazdów Bydgoska Kolejka Powiatową do okolicznych miejscowości wycieczkowych, powitają niewątpliwie z zadowoleniem — ciekawą i co najważniejsze, ekonomiczną inowację biletową, wprowadzoną przez Dyrekcję Kolejki wąskotorowej.

Mianowicie z dniem 15 bm. t. j. od pierwszego święta Wielkanocy wprowadzone zostaną kombinowane bilety kolejowo-tramwajowe. Bloczek zawierający 6 takich biletów (3 razy tam i z powrotem, wraz z przejazdami tramwajowemi) na przejazd II klasa do Smukały, Tryszczyna i Morzewca — kosztuje 4,80 zł., co stanowi poważną zniżkę ceny normalnej pojedyńczego biletu, zależnie od stacji wyjazdu.

Bloczki te nabywać można w kasie biletowej BKP., lub u konduktorów kolejki.

Wprowadzenie biletów kolejkowo tramwajowych, bardzo dogodnych dla korzystających z usług kolejki wąskotorowej i tramwajów miejskich — wpłynie niewątpliwie na znaczne ożywienie letniego ruchu podmiejskiego. —

Bydgoscy kolejowcy w obronie swych praw

We wtorek, dnia 11 bm. wieczorem odbyło się w sali „Pod Lwem" ogólne walne zebranie bydgoskich kolejowców, zwołane z inicjatywy Federacji Kolejowców Polskich przy Związku Związków Zawodowych, w celu powzięcia stanowiska, wobec skrócenia urlopów i zniesienia t. zw. „angielskiej soboty" na Kolejach Państwowych.

Obrady, przy obecności kilkuset miejscowych i okolicznych kolejarzy zagaił prezes F. K. P. p. **Lipiński**, oddając po krótkiem przemówieniu wstępnem głos delegatowi Centrali Z. Z. Z. p. **Paprockiemu** z Warszawy. Przedstawiciel ZZZ. zreferował w dłuższem przemówieniu genezę i motywy ostatniego rozporządzenia uszczuplającego dotychczasowe prawa pracowników kolejowych odnośnie urlopów i czasu pracy w soboty. Pozatem przedstawił starania Centrali Związku o przywrócenie stanu poprzedniego. Zdaniem p. Paprockiego zabiegi te są na najlepszej drodze i być może, że już w niedalekiej przyszłości osiągną właściwe rezultaty.

Następnie zabrał głos prezes okręgowy Federacji p. **Warkocz**, który przedstawił obecny stan prac Zarządu Okręgowego FKP., oraz projekt dalszego działania na polu starań o polepszenie warunków pracy i praw kolejowców.

Nad referatami wyłoniła się dłuższa dyskusja, w której głos zabierali: **pp. Piotrowski, Sroka, Nidzgórski, Rutkiewicz, Malinowski, Lewicki** i in., oraz w końcowej replice — delegat ZZZ. p. Paprocki.

W wyniku obrad, zgromadzeni — uchwalili jednogłośnie projektowaną przez Zarząd rezolucję, wzywającą Centralę ZZZ. i FKP. do dalszych zabiegów i starań o polepszenie bytu pracowników kolejowych. Rezolucję tę, po przeredagowaniu postanowiono przesłać do Zarządu Głównego ZZZ. w Warszawie.

Obrady, prowadzone nader żywo, cechowała jednomyślność i spokój.

Jakie imprezy turystyczne przygowuje na lato
Polskie Tow. Krajoznawcze w Bydgoszczy

Ruchliwe PTK. przystąpiło już do opracowywania szczegółowych planów wycieczek, które organizować pragnie w ciągu bieżącego lata. Imprezy te będą miały najlepsze widoki powodzenia jedynie wówczas, jeśli brać będzie w nich udział jak największa ilość osób. Chodzi poprostu o to, by poszczególne instytucje i towarzystwa nie mające w tym kierunku potrzebnych doświadczeń, nie urządzały na własną rękę żadnych poważniejszych wycieczek, lecz w każdym wypadku zasięgały informacyj i rad PTK. (Bydgoszcz, ul. Libelta 5, tel. 2256)

Jak się dowiadujemy PTK. zamierza w bież roku urządzić następujące wycieczki zbiorowe:

Maj: Trzydniową wycieczkę do Częstochowy, autobusem. „Niedzielne i świąteczne wycieczki do Chełmna, Świecia i innych miejscowości.

Czerwiec: Pięciodniową wycieczkę do Warszawy parostatkiem Żeglugi „Vistula" po drodze zwiedzenie Płocka i innych miejscowości położonych nad Wisłą. Wycieczkę pięciodniową, parostatkiem do Gdyni i na Hel. Obie te wycieczki będą popularne pod hasłem: „Poznajcie i ukochajcie Polskie Szlaki Wodne". Jednodniowe wycieczki do Ciechocinka.

Lipiec: Wycieczkę autobusem, szlakiem wielkiej wycieczki 1932 r. 1800 kl. Częstochowa, Kraków, Ojców, Pieskowa Skała, Wieliczka, Pieniny (Czorsztyn), Szczawnica, Rabka, Zakopane, (1 dzień w Czechach). Jednodniowe wycieczki w okolicy Bydgoszczy.

Sierpień: Wycieczkę po słońce i owoce na południe Polski. Warszawa, Lublin, Jaremcze, Worochta, Zaleszczyki, 15 dni. Szereg wycieczek do Ciechocinka.

Oprócz wyżej podanych wycieczek PTK. ma w projekcie organizację popularnych wycieczek, o minimalnych kosztach a dużych atrakcjach, jako to: bridge, dancing i sport, urządzane powiatową kolejką do pięknych lecz mało znanych szerszemu ogółowi jezior Byszewskich. (Przewóz kajaków dla członków PTK. bezpłatny). A dalej romantyczne wycieczki luksusowemi statkami żeglugi „Vistula" do Torunia i Świecia (bridge dancing). O wszystkich imprezach będą podawane wiadomości przez miejscową prasę.

Bo miłość to cygańskie dziecię...

Wczoraj w godzinach popołudniowych, pogotowie ratunkowe odstawiło do lecznicy miejskiej w Bydgoszczy 28-letnią Konstancję Kopczyńską, biuralistkę zatrudnioną ostatnio w Polsko-Francuskiem Towarzystwie Budowy Kolei, która w mieszkaniu swem przy ul. Petersona 10, targnęła się na życie, zażywając większą ilość weronalu. Desperacki krok ma podłoże miłosne.

Krytycznego dnia wróciła Kopczyńska z biura w stanie widocznego przygnębienia. Po chwili, desperatka wysłała przez posłańca niewielką paczkę, wraz z listem na ul. Piotra Skargi, do pewnego inżyniera. Przypuszczalnie był to zwrot pamiątek i „narzeczeńskich" podarunków.

W kilka minut później — Kopczyńska otworzyła raptownie drzwi do pokoju swej gospodyni i krzyknąwszy „ratunku" padła nieprzytomna. Lakoniczna kartka znaleziona przy desperatce — wyjaśniła wszystko..

W ostatnim czasie, p. Kopczyńska już dwukrotnie usiłowała pozbawić się życia, lecz za każdym razem — zdołano ją uratować. Tym razem ratunek jest wątpliwy, gdyż stan upartej samobójczyni jest beznadziejny.

Z zebrania III. Koła BBWR

Dnia 8 bm. odbyło się plenarne zebranie Koła III BBWR w lokalu p. Feliszkowskiego przy ulicy Fordońskiej nr. 13.

Referat pt. „Znaczenie morza dla Polski" wygłosił p. Smierniak. W wolnych głosach p. zaw. stacji kolej. Korpik poruszył sprawę osadnictwa na Kresach Zachodnich. Na zakończenie prezes wyjaśnił iż na terenie miasta Bydgoszczy zawiązał się komitet, celem przeprowadzenia bojkotu towarów pochodzenia niemieckiego. W tym celu wezwał członków koła III do poparcia tego bojkotu, który będzie odwetem za poczynania i szykany przeciw Polakom stosowanym obecnie w Niemczech.

Ossendowski w Bydgoszczy

Onegdaj bawił w Bydgoszczy na zaproszenie Klubu Polskiego i Koła TNSW. znakomity podróżnik i literat F. A. Ossendowski i wygłosił w sali kina „Kristal" dwa odczyty: w sobotę dla młodzieży o Afryce, w niedzielę dla publiczności o Azji pt. „Wulkan azjatycki" Prelegent przytoczył kilka anegdot cytowanych zwykle w pamiętnikach i dziełach o Azji jako ilustrację bierności i lenistwa ludów azjatyckich, któremi można rządzić przy pomocy bata i karabinu maszynowego. Ten fałszywy pogląd mści się obecnie. Prądy nacjonalistyczne nurtowały zawsze w Chinach i Indjach, najracjonalniejszy może charakter przybrały w Japonji, — która przyswoiła sobie kulturę materjalną europejską, a będąc krajem przeludnionym, a przytem podminowanym wprost przez wulkany i trzęsienia ziemi, szuka ekspansji na kontynencie, narazie w Mandżurji, czemu obecnie żadna siła nie jest w stanie zapobiec. Prelegent podkreślał wspólność dążeń nawet tak odległych ludów jak Hindusi i Japończycy, czego konkretnym wyrazem są np. obrady i uchwały Kongresów panazjatyckich, skierowane przeciw białym. Wojna rosyjsko-japońska w 1905 roku a zwłaszcza upadek caratu, będącego w Azji uosobieniem bezwzględnej i bezlitosnej przewagi białych, zachwiały pozycją Europejczyków. Szalejący obecnie w Europie i Ameryce kryzys gospodarczy ułatwia oczywiście wyzwo kryzys gospodarczy ułatwia oczywiście wyzwalanie się tendencyj panazjatyckich.

Licznie zgromadzona publiczność nagrodziła rzęsistemi oklaskami ciekawy odczyt profesora Ossendowskiego.

Szajka kasiarzy „rakowych" grasuje po Bydgoszczy
Włamanie do „Rolnika"

Wczorajszej nocy dokonano śmiałego włamania do biura bydgoskiego „Rolnika" przy ul Hermana Frankego 19. Nieznani sprawcy rozpruli przy pomocy „raka" kasę ogniotrwałą, z której wykradli znajdującą się tam gotówkę, w sumie zł. 521.

Kasiarze uszli przez nikogo nie spostrzeżeni.

Ostatnie włamanie i rozprucie kasy dowodzi, iż w Bydgoszczy grasuje jakaś przyjezdna szajka kasiarzy „rakowych". Policja czyni energiczne dochodzenia. Sądzić należy, że władzom śledczym, które zawsze sprawnie likwidowały tego rodzaju „gościnne występy" w naszem mieście — i tym razem uda się Bydgoszcz uwolnić od grasujących włamywaczów.

Groźny pożar garbarni

Wczoraj o godz. 1,15 w nocy, miejska straż pożarna zawezwana została na ul. Jasną, gdzie w realności nr. 34., w której mieści się przetwórnia skór z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn, wybuchł pożar. Pastwą płomieni padła garbarnia skór, oraz magazyn towarowy.

Akcja ratunkowa, ze względu na niezwykły żar i duszące wyziewy palących się skór — była tak utrudniona, że dopiero przy zastosowaniu 5 wężów, zdołano po dwugodzinnych wysiłkach pożar zlokalizować.

Płomienie strawiły całe urządzenie garbarni, oraz około 90 skór bydlęcych. Straty, według prowizorycznych obliczeń — przekraczają 5.000 złotych.

Fabryka była ubezpieczona.

Zeznania o dochodzie

Wskazówki dla podatnika

Związek Zrzeszeń Gospodarczych w Toruniu nadsyła nam poniższe szczegółowe dane w sprawie zeznań o dochodach:

Wszystkie osoby fizyczne i prawne, których dochód w roku, poprzedzającym rok podatkowy, wynosił zł 1500, lub więcej, **obowiązane** są złożyć zeznania o dochodzie na przepisanym formularzu, i to najpóźniej do **dnia 1 maja rb.** Na uzasadnioną prośbę osób fizycznych przewodniczący komisyj uprawnieni są do zezwolenia na odroczenie terminu, nie później, jak do 1 lipca roku podatkowego.

Gdy podatnik nie będzie mógł określić w pieniądzach tych części dochodu swego, które zostały pobrane w naturze, powinien w zeznaniu przytoczyć dane, na których podstawie komisja mogłaby oszacować te części jego dochodu.

Podstawa obliczenia dochodu nie może być przez władzę skarbową przyjęta odmiennie od złożonego zeznania, jeżeli przed tem nie dano płatnikowi sposobności do udzielenia wyjaśnień władzy, wymierzającej podatek.

O ile jednak podatnik nie złoży w terminie żądanych wyjaśnień, lub o ile przedstawione przezeń wyjaśnienia nie usuną wątpliwości co do prawdziwości i dokładności złożonych zeznań, wówczas bez względu na złożone zeznania, komisja przy ustaleniu dochodu powinna się kierować danemi, jakiemi rozporządza.

Za dochód uważa się sumę wszystkich **przychodów po strąceniu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych przychodów, łącznie** z corocznym prawidłowym odpisaniem na zużycie budynków, maszyn i t. d., oraz po potrąceniu strat częściowych lub całkowitych.

Do kosztów osiągnięcia przychodów zalicza się koszty wyżywienia członków rodziny podatnika stale pracujących w jego przedsiębiorstwie handlowem lub przemysłowem. Odmienne od zeznania ustalenie wysokości odpisań na zużycie, na podstawie jedynie własnej znajomości stanu budynków i maszyn członków komisji szacunkowej, bez badania znawców, jest niezgodne z art. 6. stosownie do Wyroku N. T. A.

Nie uważa się za

DOCHÓD PODLEGAJĄCY OPODATKOWANIU,

stosownie do wyroku N. T. A., u osób fizycznych, — bowiem u osób prawnych decyduje art. 21 ustawy:

1. nadzwyczajnych przychodów w postaci spadków, legatów, darowizn, posagów, kapitałów wypłaconych za ubezpieczenie życia, o ile te przychody nie stanowią perjodycznych wpływów.
2. wpływów wskutek częściowego lub całkowitego spienięźenia majątków,
3. zysków wynikających ze sprzedaży przedmiotów majątkowych, o ile sprzedaż nie nastąpiła we wykonaniu przedsiębiorstwa zarobkowego lub interesu spekulacyjnego,
4. wygranych loteryjnych i losowych,
5. wypłat z tytułu umarzania wierzytelności,
6. wogóle takich przychodów, które stanowią zwiększenie lub zwrot majątku, lecz nie stanowią dochodu.

Z przychodów, osiągniętych z poszczególnych źródeł

NIE MOGĄ BYĆ POTRĄCONE:

1. wydatki na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu;
2. wydatki na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnikaa i na utrzymanie członków jego rodziny,
3. inne wydatki i straty nie związane z osiągnięciem dochodu.

Zasadniczo koszty, nadające się do potrącenia, związane są zawsze z uzyskaniem dochodu, natomiast wydatki, nie nadające się do potrącenia, związane są ze źródłem dochodu, czyli majątkiem, dającym przychody.

OD OGÓLNEGO DOCHODU

należy odliczyć:

1. obowiązujące podatnika na mocy prawa lub umowy opłaty za siebie i za członków jego rodziny do kas zapomogowych, emerytalnych, chorych ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i pogrzebowych, o ile te opłaty łącznie nie przekraczają 300 złotych rocznie za każdą ubezpieczoną osobę.
2. premje wypłacane przez podatnika od ubezpieczeń na wypadek śmierci, lub dożycia, o ile nie przekraczają: a) na rachunek samego płatnika 300 zł rocznie, b) na rachunek zaś podatnika i członków rodziny, będących na jego utrzymaniu, łącznie 600 zł rocznie,
3. wszelkie podatki państwowe i samorządowe, z wyjątkiem państwowego podatku dochodowego, podatku specjalnego od tantjem, i podatku majątkowego.

ODSETKI (KARY) ZA ZWŁOKĘ,

bez względu na to, od jakiej zaległości podatkowej przypadają, winny być potrącone od ogólnego dochodu płatnika.

O ile głowie rodziny służy prawo rozporządzenia dochodami ze źródeł, należących do członków rodziny, lub też prawo użytkowania tych dochodów, to dochody członków rodziny dolicza się do dochodów głowy rodziny.

STOPĘ PODATKOWĄ

podwyższa się przy wymiarze o 20 proc. dla podatników nieżonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu żadnego członka rodziny, lecz osiągających dochód ponad 3600. Przepis ten odnosi się również do wdowców jak i do wdów.

O ile na utrzymaniu głowy rodziny, której dochód, podlegający opodatkowaniu, nie przekracza 7200 złotych, znajduje się więcej niż jeden członek rodziny, wówczas przypadającą stopę podatkową obniża się **o 2 stopnie na każdego następnego członka rodziny.** Za głowę rodziny należy w niniejszym wypadku uznać żonę, gdy mąż nie posiada żadnych funduszów własnych, a koszty utrzymania domu i członków gospodarstwa ponosi wyłącznie żona z własnych funduszów.

Nadzwyczajne okoliczności istotnie osłabiające siłę podatników, których roczny dochód, podlegający opodatkowaniu, nie przekracza 12.000 złotych mogą być podstawą do zmniejszania podatku, najwyżej o 3 stopnie. Okoliczności te mogą być uwzględnione przez **komisję szacunkową na prośbę płatnika**, przyczem jednakże uwzględnienie zależy od swobodnego uznania władz wymiarowych.

Bliższych wyjaśnień udziela syndyk Związku Zrzeszeń Gospodarczych w lokalu przy ul. Żeglarskiej pod Nr. 1, od godz. 9—11.

Mr.

Wywiad w budce z papierosami

Codziennie, wychodząc z domu, kupuję sobie papierosy. Do niedawna jeszcze dość często się zdarzało, że w budce brakło „moich" papierosów.

Od pewnego czasu jednak „budka się poprawiła". Mimochodem tedy zrobiłem pod adresem „budki" spostrzeżenie, że widocznie coś się poprawia na świecie, skoro w budce już nie brak papierosów. Ale djagnoza moja była mylna: poprawiło się, — ale nie na świecie.

Mianowicie do dni ostatnich detalistom nie opłacało się zakupywać większych zapasów towaru. Wynikało to z tego, że kupienie całej skrzyni papierosów jednego gatunku, lub też różnych, pociągało za sobą przymusowe zakupywanie skrzyni (opakowania), co pociągało za sobą dodatkowe obciążenie kosztów nabywcy. Dlatego też detaliści o wiele chętniej kupowali niewielkie ilości towaru, aby uniknąć dodatkowych kosztów.

Ostatnio jednak Polski Monopol Tytoniowy skasował dodatkowe opłaty za skrzynie: kto kupuje skrzynię wyrobów tytoniowych, otrzymuje skrzynię darmo. Przestała więc ta skrzynia być obciążeniem, a stała się pożądaną premją. Każdy woli kupić pełną skrzynię towaru, by otrzymać darmo skrzynię, którą można nawet spieniężyć. Korzysta więc na tem i Monopol Tytoniowy i sprzedawca i konsument, który jest niezawodnie obsłużony.

Oby więcej tego rodzaju zarządzeń. E. W.

Programy radjowe

Czwartek, dnia 13 kwietnia

Warszawa 12,10 Płyty gramof. 15,25 Płyty 15,35 „Kobieta w bezrobociu" wygłosi p. R. Dalborowa. 15,50 Płyty gram. 16,25 Francuski. 16,40 Odczyt (z cyklu t. „Zagadnienia higjeniczne" 17,00 Utwory w wykonaniu E. Caruso (tenor) i I. Paderewskiego (fort.) (płyty) 17,40 Odczyt, 18,00 Odczyt dla maturzystów: „Polska a Francja w rozwoju dziejowym" wygłosi prof. H. Mościcki. 18,20 Muzyka; 19,30 Kwadrans literacki. „Recytacje wierszy" 20,00 Pogadanka muzyczna wygł. p. K. Stromenger. — 20,15 Koncert Oratoryjny z Filharmonji Warszawskiej. W przerwie: impresje pt. „Misterjum Wielkanocne' wygłisi p. St. Miłaszewski.

Piątek, dnia 14 kwietnia.

Warszawa 12,10 Płyty. 15,50 Płyty; 16,45 Przegląd wydawnictw perjodycznych. 17,00 Muzyka religijna w wykonaniu Kapeli Sykstyńskiej (płyty). 18,00 Koncert z Poznania. 19,20 Przegląd prasy rolniczej krajowej i zagranicznej z Wilna. 19,30 Feljeton pt. „Obrzędy wielkopiątkowe" wygłosi p. W. Bunikiewicz. 20,00 Słuchowisko pt. „Parsifal" pg. Wagnera w radjofonizacji St. Karwickiego 21,30 Wiadomości sportowe; 21,40 Koncert religijny. Rozmyślania Męki Pańskiej. „Modlitwa w ogrójcu" „Chrystus przed Sądem" J. Maklakiewicz. — „Mater Dolorosa" J. Maklakiewicz. „Adoracja Krzyża" J. Maklakiewicz. „Ostatnia stacja Męki Pańskiej" J. Maklakiewicz.

Gdynia portem bawełnianym

O wzroście importu bawełny przez Gdynię świadczyć może kilka następujących liczb. W I. kwartale r. ub. przywóz bawełny do portu gdyńskiego wynosił 1.979 ton. W r. b. przywóz bawełny w tym samym okresie wzrósł blisko siedmiokrotnie i wynosił 13.667 ton. Tak samo wzrósł bardzo znacznie import innych surowców włókienniczych. W I. kwartale roku bież. przywieziono do portu gdyńskiego: juty 2.669 ton (w I kwartale 1932 r. 47 ton), wełny 2.948 ton (570 ton), lnu i konopi 113 ton (w I kwartale roku ub. przywozu nie było) i sizalu 77 ton (w roku ub. przywóz również nienotowany).

Kasy PKO przed świętami

W okresie przed nadchodzącemi świętami Wielkiejnocy kasy PKO czynne będą dla publiczności: w Wielki Piątek, dnia 14 bm. do godz. 12, w Wielką Sobotę, dnia 15 bm. do godz. 11.

Giełdy

Warszawskie notowania walutowe.

z dnia 12 IV. 1933 r.

	Tranzakcje Kupno
WALUTY.	
Dolary St. Zjedn.	—
DEWIZY.	
Belgja	—
Gdańsk	—
Bukareszt	—
Holandja	360,00—359.10
Kopenhaga	—
Londyn	30.34—30.18
Nowy York	—
Nowy York telegr.	8.90—8.88
Paryż	35.11—35,02
Praga	26,55—26,49
Sztokholm	172,35—171,92
Szwajcarja	—
Włochy	—
Berlin (w obrotach nieofic.)	211,40

Notowania ziemiopłodów w Poznaniu

Dostawa bieżąca, parytet Poznań, handel hurtowy

za 100 kg. z dn. 12 IV. 1932 r.

Pszenica	35,00—36,00
Jęczmień	—
„ zwycz prz.	—
Owies pastewn.	11,50—12,00
„ do siewu	—
Mąka żytnia 65%	—
„ pszenna 65%	54,00—56,00
Otręby żytnie	8.25—9,00
„ pszenne	9—10
„ „ grube	—
Ziemniaki jadalne białe	1,92—2,00
„ czerwone	—
Saradela	—

Notowania ziemiopłodów w Berlinie

Ceny w R.M. Zboże i nasiona oleiste za 1000 kg. inne za 100 kg. z dnia 12 IV. 1933.

Pszenica nowa	194—196
Żyto nowe	155—157
Jęczmień browar.	172—180
Jęczmień przem. pastewny	163—171
Owies marchijski	123—126
Mąka pszenna	23,00—27,00
Mąka żytnia 70%	20.60—22,60
Otręby pszenne	8.40—8,90
„ żytnie	8,70—8,90
Groch Victoria	20,00—23,00
Groch drobny jadalny	19,00—20,00
Groch pastewny	15,00—
Peluszka	13,00—14,00
Bób	12,00—14,00
Wyka	14,00—15,00
Łubin niebieski	8,75—10,00
Łubin żółty	12,00—13,50
Seradela nowa	17,00—21,00
Kuchy z orzecha	10,80—
„ lniane	10,90—
„ mielone	10,90—
Wytłoki suche kraj.	8,60—
Wytłoki Soya H.	9,30—10,20

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We czwartek, dnia 14 kwietnia br. o godz. 15,40 sprzedawać będę za natychmiastową zapłatą przy Starym Rynku nr. st. 23/25: 10 dywanów pluszowych, 10 sztuk materjału ubraniowego, 2 sztuki chodników pluszowych. Przedmioty oszacowane na łączną sumę zł 10,240,—, które oglądać można 10 min. przed licytacją. (2089

Bączyński, komornik Sądu Grodzkiego.

Zlec. nr. 772/8

Każde setne opakowanie **zawiera bon.** 2070

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Toruniu przy ul. Bydgoskiej nr. 12, składająca się z domu mieszkalnego, lokalu restauracyjnego, sali kolonad i pawilonu dla orkiestry oraz ogrodu o rocznej wartości użytkowej 3138 mkn i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Toruń wykaz L. 48 na imię Zofji z Zielachowskich, Edmunda i Alberta Grześkowiaków na mocy wspólności majątkowej zostanie w drodze egzekucji dnia 6 czerwca 1933 o godz. 11 przedpoł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 7 Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 21 października 1931 r. (2056

Toruń, dnia 3 kwietnia 1933 r.

Sąd Grodzki.

5 K 49/31 Zlec. nr. 240/9

WYROK. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. W sprawie odroczenia wypłat w rolnictwie gospodarza Ignacego Szmythki z Charzykowa, właściciela nieruchomości Charzykowo karta 79 Sąd Grodzki w Chojnicach orzekł: 1) Dłużnikowi rolnikowi Ignacemu Szmythce z Charzykowa pow. Chojnice udziela się odroczenia wypłat do dnia 1 lipca 1935. 2) Zarządcą gospodarstwa rolnego dłużnika, mianuje się samego dłużnika Ignacego Szmythkę. 3) Ustanawia się nadzór sądowy nad zarządem gospodarstwa rolnego dłużnika i nadzór ten oddaje się Pomorskiej Izbie Rolniczej w Toruniu. (2064

Chojnice, dnia 6 kwietnia 1933 r.

Sąd Grodzki.

I. Nn. 1/33

Syrop

spożywczy (jasny o przysmaku miodowym) i deserowy (ciemny) w cenie 35 groszy za funt do nabycia w składach kolonjalnych: w Toruniu. 1390

JULJAN HOFFMANN, Kościuszki 89.
JÓZEF RANISZEWSKI, Grudziądzka 77
FRANCISZEK NOWAK, Szczytna 20.
DOMINIK KAMIŃSKI Rybaki 43.
LEONARDA WIŚNIEWSKA, Mickiewicza 112.
STEFAN SÓS, Piaskowa 3.
IGNACY NOGA, Podgórz ul. Pułaskiego 49.
Ksawery Buczkowski, Toruń, Rynek Nowomiejski.
Helena Zagrabska, Toruń, Szosa Chełmińska 128.
„ŁUBAŃ-WRONKI" Przemysł Ziemniaczany Sp. Akc. Oddział w Toruniu, Szosa Lubicka 38/58 tel. 168

Łom czekoladowy

deserowy 1/8 kg. **45 gr.**
mleczny 1/8 kg. **55 gr.**
z ryżem 1/8 kg. **50 gr.**
nadziewany 1/8 kg. **30 gr.**

wyroby WEDLA stale na składzie po cenach fabrycznych

ZAJĄCE
Jajka wielkanocne
w największym wyborze po najtańszych cenach własnej fabrykacji poleca

F. Łęgowski
Toruń, Szeroka 4. (1854

WAPNO

palone w kawałkach poleca najtaniej
M. Czubek i S-ka Oddz. Toruń
ul. Piernikarska 3/7, róg Browarnej, tel. 643. 1523

TAPETY

Farby Lakiery
najkorzystniej
Hurtownia
Jan Kapczyński
Toruń, ul. Szeroka 15. Szczytna 15. 1872

Sery

pełnotłuste tylżycki 1/2 kg 1,20 i 1,40 szwajcarski 2,20 śmietankowy 1,40 poleca Gerszewski Toruń, Prosta 10, 1711

Radjo

3-lampkowe sprzedam tanio. Mickiewicza 92 m. 5.

Na stół świąteczny tylko
Piwo Okocimskie
Gen. Repr.
T. Chmurzyński
TORUŃ, Prosta 19. Tel. 125. 2014

Legitymację

kolejową wydaną przez D. Okręgową Gdańsk proszę o zwrot za wynagrodzeniem do D. Z. I. Toruń-Przedmieście dworzec. Seweryn Popiłko 2052

A. Marciniak

Bydgoszcz, Długa 6 oferuje najtaniej żyrandole, lampy własnego wyrobu oraz wszelkiego rodzaju artykuły radjowe i elektrotechniczne. Największa firma na Pomorzu. Hurt i detal. 2073

Polska Żegluga Rzeczna „Vistula"

Komunikacja towarowo - pasażerska
Bydgoszcz — Toruń — Warszawa
Bydgoszcz — Gdańsk — Gdynia

Przewóz towarów tańszy od kolejowego o około 50 proc.

Przewóz wszelkich masowych ładunków z miejscowości położonych nad Wisłą, Kanałem Bydgoskim, Brdą i Notecią po cenach bezkonkurencyjnych.

Agentura w Toruniu *Nadbrzezie, tel. 75.*
Agentura w Bydgoszczy *ul. Grodzka 21. tel. 1196*

Oddziały i agentury:
Warszawa, Wyszogród, Płock, Dobrzyń, Włocławek, Nieszawa, Ciechocinek, Brdyujście, Chełmno, Grudziądz. Tczew, Gdańsk, Gdynia, Łódź, Puławy i Sandomierz. 2034

W Wielką Sobotę, dnia 15 bm.

biura niżej podanych instytucyj

będą zamknięte

Bank Ludowy
Bank Związku Spółek Zarobkowych
Komunalna Kasa Oszczędności miasta Grudziądza
Komunalna Kasa Oszczędności powiatu grudziądzkiego. 2088

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W piątek, dnia 14 kwietnia rb. o godz. 9 przedpoł. sprzedam przy ul. Toruńskiej 155 najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: różne węże, pierścienie, bufory, kulki, klapy gumowe, sznur gumowy, 1 wałek ebonitowy, krążki ebonitowe, mufki i lejki klozetowe, podeszwy gumowe, 3 rury, blachy, partje żelaza starego, chlorek siarki około 600 kg czterochlorek węgla około 2500 kg, szmaty i odpadki gumowe, podwozie samochodowe i t. p. oszacowanych na łączną sumę 850 zł. (2090

Malak, komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy.
Zlec. nr. 702/8

„Bonbonierka"

poleca w wielkim wyborze
jajka wielkanocne
figurki świąteczne
bonbonierki
czekoladki, karmelki po cenach b. przystępnych. Dla PP. Wojskowych specjalny rabat! Toruń, ul. Królowej Jadwigi 1.

DZIŚ przez cały dzień
JUTRO do godz. 12-tej w południe

WSZYSCY KUPCY I PRZEMYSŁOWCY

mogą nadawać ogłoszenia do

WIELKIEGO NUMERU WIELKANOCNEGO

„DNIA POMORSKIEGO", Toruń

w Administracji, ul. Szeroka 11. — Telefon nr. 748.

Oliwę francuską

świeżo nadeszłą w oryginalnym opakowaniu poleca po zniżonych cenach. Firma Wł. Nowakowski Grudziądz, Toruńska 38, tel. 45. 2086

Poszukuję

mieszkania składającego się z 3 do 4 pokoji z wygodami w śródmieściu. Oferty do „Dnia Grudziądzkiego" pod „Śródmieście". 2087

Łososie, flądry, węgorze,

szprotki świeżo wędzone poleca Kłopocki, Toruń Szeroka 25. 2082

Doniczki

dla pp. ogrodników po cenach o 20 proc. niższych od cen fabrycznych poleca **Szymański**, Toruń, Szeroka 12, w domu p. Araczewskiego lub ul. Różana 1, narożnik St. Rynku.

Gospodynie!! „SABA"

najlepsza farbka w płynie wszędzie do nabycia. 1982

Zgubiony

dowód osobisty na nazwisko Józef Ullenberg wystawiony przez **magistrat w Gdyni unieważniam.** (2069

Przeprowadziłam

się z ulicy Prostej 27 na Kaź. Jagiellończyka nr. 8. M. Wiśniewska akuszerka. 2077 Toruń.

Warsztat

przy ul. Podmurnej 91 do wynajęcia. Skowrońska, Toruń Chełmińska 12. 2078

Magazyn

z bocznicą kolejową 26/69 mtr., z obszernem oparkanionem podwórzem do wydzierżawienia wzgl. sprzedania. Zgłoszenia do Administracji pod nr. 2085.

Drzewka owocowe

róże, cebulki gladioli i dalji
oraz wszelkie **rośliny dekoracyjne**
poleca
B. HOZAKOWSKI, Toruń
Zakłady Ogrodnicze
przy ul. Wybickiego 71/73. 2015

KSIĘGA ADRESOWA

miasta Bydgoszczy
rocznik 1933

wyszła z druku i jest do nabycia u wydawcy, **Wł. Webera,** Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 26, m. 6 — telefon 645.

Z powodu nielicznego nakładu wcześniejsze zamawianie wskazane. 2076

Komisarjat Rządu w Gdyni
Oddział Bezp. i Porz. Publicznego.
Nr. I. P. P. 360/33.

Gdynia dnia 8 lutego 1933 r.

Komisarjat Rządu podaje do publicznej wiadomości, że Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych urzędować będzie w Toruniu:

w mies. lutym — dnia 11, w mies. marcu — dnia 18 i 25, w mies. kwietniu — dnia 1, 8, 14 i 22.

Właściciele pojazdów mechanicznych które mają być zarejestrowane winni po myśli § 18 rozp. Min. Rob. Publ. i Min. Spraw Wewn. z dnia 27. 1. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 396) złożyć podanie do Urzędu Wojewódzkiego, poczem termin przeglądu będzie wyznaczony. Również kandydaci na kierowców, mogą się zgłosić do egzaminu tylko po uprzedniem złożeniu podania po myśli § 59 cyt. rozp. i otrzymaniu wezwania. (450

Za Komisarza Rządu:
(—) Z. Szacherski,
Kierownik Oddz. Bezp. i Porz. Publ.
Zlec. nr. 183

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 15 kwietnia o godz. 10 sprzedawać będę najwięcej dającemu gotówką, będące w przechowaniu firmy König, ul. Targowa: 2047 puszek blaszanych, ½ kg, oszacowanych na sumę 512 zł.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru V. w Toruniu.

Letnisko.

Mam kilka umeblowanych pokoi z kuchniami dla rodzin pragnących wyjechać na letnisko. Dom znajduje się w parku, w którym jest mała woda. Zupełnie przy szosie. Do stacji kolejowej 2 klm., w powiecie grudziądzkim. Zupełna swoboda dla dzieci. Opał i produkty rolne dostarczam. Pojedyńczym mogę dać całodzienne utrzymanie. Ceny podług ugody. Na odpowiedź proszę opłaconą kopertę. Zgłoszenia kierować proszę pod „T. K. G. Letnisko" do „Dnia Pomorskiego" Toruń lub do „Dnia Grudziądzkiego" Grudziądz. 1999

Na lato

umieszczę rodzinę **w majątku** w pobliżu stacji kolejowej. Pani, dziecko, służąca. Dokładne oferty do Dnia Pomorskiego Toruń pod nr 2081

Samochód

Buik w pierwszorzędnym stanie okazyjnie do sprzedania. Toruń Województwo pokój 55. 2080

Mistrz

ceglarski, z dobremi świadectwami i długoletnią praktyką, poszukuje od zaraz posady w parowej cegielni. Zgłoszenia proszę kierować do Administracji „Dnia Pomorskiego" w Toruniu pod Nr. 1912. 1925

Na
święcone
specjalne
wędliny małopolskie
poleca tanio Kłopocki, Toruń Szeroka 25. 2082

Drogerja Perfumerja
UNIVERSAL
Toruń, ul. Szeroka 17, tel. 86. 1960

Szoferzy

właściciele **samochodów** kupują najlepsze **oliwy** samochodowe w blaszankach i luzem, **najtaniej** w Stacji Benzynowej w Toruniu przy ul. **Łaziennej** obok kawiarni Europejskiej, obsługa dzień i noc. 1861

Ostrzeżenie

Antoni Hankiewicz z Inowrocławia ul. Rynek 24 nie jest ani moim wspólnikiem ani instruktorem i niema prawa brania zaliczek za naukę jazdy samochodowej, naciąga tylko naiwnych i naraża ich na straty materjalne. Kursy Kierowców Samochodowych w Toruniu K. Cierpiałkowski. 2079

Ziemniaki

jadalne żółtomięsne „Industrja" oddaje w każdej ilości po korzystnej cenie loco dom 1895

„Tranzyt" Toruń, Przedzamcze 20 tel. 242.

Sery Roquefort, Parmezan

szwajcarski, tylżycki, bryndzę węgierską poleca Kłopocki, Toruń Szeroka 25.

Piegi

usuwa pod gwarancją **„Axela"-Krem;** słoik tylko 2.— zł. J. Gadebusch Poznań, Nowa 7. 1667

Tanio reparuje

wszelkie instrumenta muzyczne. Toruń, Mickiewicza 92 m. 3.

Bieliznę

prawdziwie higienicznie **wypraną i wyreperowaną otrzymasz tylko w pralni „Rebus",** Gdynia, ul. 10 lutego w podwórzu. Czyszczenie chemiczne garniturów i prężenie firan. **Ceny najniższe.** 1978

Telegramy
Z ostatniej chwili

Wykrętny komunikat rządu Rzeszy
o pobiciu studentów polskich we Wrocławiu

Berlin, 13. 4. (Pat). Biuro Wolfa ogłosiło następujący komunikat:

Wbrew wszelkim doniesieniom prasy zagranicznej **o rzekomem ciężkiem pobiciu studentów narodowości polskiej we Wrocławiu, komunikują urzędowo, co następuje:**

„Prawdą jest, że w nocy z dn. 4 na 5 kwietnia 1933 r. około godz. 4 min. 30 **trzej studenci** w jednej z piwiarń we Wrocławiu, cieszącej się złą opinją, mieli **sprzeczkę słowną z kilku osobami cywilnemi** i że następnie w dalszym ciągu tej sprzeczki zostali przez te same osoby cywilne w towarzystwie urzędnika policji, nie będącego na służbie **wprowadzeni do lokalu okręgu partji narodowo - socjalistycznej we Wrocławiu.** Wszyscy uczestnicy znajdowali się **w stanie mocno podchmielonym.** Sprawcy byli pczatem oburzeni, **że trzej studenci prowadzili głośno rozmowę w obcym języku".**

„Prawdą jest, że w toku dalszego dochodzenia, przeprowadzonego w tej sprawie w domu okręgowym partji narodowo-socjalistycznej **doszło do lekkiego(?) pobicia trzech studentów.** Nie jest prawdą natomiast, że osoby cywilne, które spowodowały bezpodstawne aresztowanie owych trzech studentów już przedtem rozpoznały przynależność tychże studentów (którzy zresztą są obywatelami niemieckimi) do narodowości polskiej".

O jakiejkolwiek złośliwości, skierowanej przeciwko obywatelom państwa polskiego, lub też przynależności do szczepu polskiego nie może być mowy. Nieprawdą jest również twierdzenie, że członkowie oddziałów szturmowych brali udział w tem ubolewania godnem zajściu".

„Dalsze **dochodzenia poruczone zostały specjalnemu komisarzowi policji politycznej we Wrocławiu.** Jeden ze sprawców jest znany, za pozostałymi kontynuowane są energiczne poszukiwania. Jest samo przez się zrozumiałe, **że oskarżeni, którym wina zostanie dowiedziona będą surowo ukarani".**

Termin wyborów
dziś wyznaczy senat Wolnego Miasta Gdańska

Senat Wolnego Miasta Gdańska na wczorajszem posiedzeniu doszedł do przekonania, **że należy dążyć do wyznaczenia najwcześniejszego terminu wyborów**, aby kampanja wyborcza trwała jak najkrócej. Termin wyborów wyznaczony zostanie ostatecznie po uchwaleniu rozwiązania sejmu, które nastąpi dziś. Senat miał również wypowiedzieć się za **złagodzeniem zarządzeń co do zebrań politycznych.** Zebrania członków partyj w lokalach zamkniętych mają być dozwolone, natomiast pozostałby w mocy **zakaz odbywania pochodów**, który byłby rozszerzony na cały obszar Wolnego Miasta, obecnie jednak obejmuje sam Gdańsk z przedmieściami i Sopoty.

Zjazd wojewodów
w końcu kwietnia

(o) Warszawa, 13. 4. (T. wł.) W drugiej połowie bieżącego miesiąca odbędzie się **w Warszawie zjazd wojewodów**, na którym omawiane będą zagadnienia, jakie znajdowały się na porządku obrad ostatniej sesji Sejmu. Na zjeździe omawiane będą szczególnie sprawy gospodarcze oraz sprawy, związane z wprowadzeniem w życie nowej ustawy samorządowej.

Dyplomy polskich instytucyj naukowych
dla uczonych rumuńskich

Bukareszt 13. 4. (PAT). Poseł Rzeczypospolitej Polskiej **p. Arciszewski** wręczył prezesowi akademji rumuńskiej profesorowi **Ludwikowi Mrazkowi** dyplom członka Polskiej Akademji Umiejętności oraz profesorowi **Dymitrowi Pompeiu** dyplom członka Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Na cześć obu uczonych rumuńskich poseł Arciszewski wydał w salach poselstwa przyjęcie.

Wymiany więźniów z Rosją nie będzie

(o) Warszawa, 13. 4. (T. wł.) Niektóre dzienniki doniosły o mającej nastąpić w **najbliższym czasie wymianie więźniów politycznych między Polską i Sowietami.** Jak się dowiadujemy, wymiana więźniów między Polską a Rosją została zakończona 15 września 1932 **i dalsze wymiany nie są przewidziane.**

Pogrzeb ś. p. Jana Piętaka
pierwszego prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego

Warszawa, 13. 4. (Pat). Wczoraj w południe odbył się **pogrzeb śp. Jana-Kantego Piętaka, pierwszego prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.**

Jan Kanty Piętak

Uroczystości żałobne rozpoczęły się **mszą św.** w kościele Karola Boromeusza na Powązkach, którą odprawił **ks. biskup Przeździecki**, w asyście ks. biskupów Szlagowskiego i **Dębka** i licznego kleru.

Na nabożeństwie obecna była rodzina zmarłego, członkowie rządu z prezesem Rady Ministrów **p. Prystorem** na czele, prezes Najwyższej Izby Kontroli **p. Krzemieński**, pierwszy prezes Sądu Najwyższego **Supiński**, prezes prokuratorji generalnej **Bukowiecki**, prezes Bezpartyjnego Bloku **Walery Sławek**, wicemarszałek Sejmu **Car**, wicemarszałek Senatu **Bogucki**, członkowie Najwyższego Trybunału Administracyjnego z prezesem **Orskim** i prezesem **Kopczyńskim** na czele, podsekretarze stanu, posłowie i senatorowie, wyżsi urzędnicy prezydjum Rady Ministrów i innych resortów państwowych, przedstawiciele sądownictwa, wojskowości oraz kilkaset osób z pośród przyjaciół i kolegów zmarłego.

Po odśpiewaniu egzekwji ruszył **kondukt żałobny**, prowadzony przez **ks. biskupa Przeździeckiego.** Trumnę ze zwłokami ponieśli na barkach na cmentarz koledzy i przyjaciele zmarłego. Przed trumną niesiono **szereg wieńców** od p. Prezydenta R. P., od rządu, premjerostwa Prystorów od rodziny i wiele innych. Za trumną postępowała rodzina, członkowie rządu z premjerem Prystorem na czele i t. d. Po odśpiewaniu egzekwji żałobnych żegnał śp. Zmarłego podsekretarz stanu w prezydjum Rady Ministrów **p. Lechnicki**, prezes **Kopczyński** imieniem Trybunału Administracyjnego i w imieniu kolegów **dr. Helczyński**, szef kancelarji cywilnej p. Prezydenta

Eskadra polskich samolotów turystycznych
odwiedzi Sofję, Belgrad, Zagrzeb, Budapeszt, Wiedeń i Pragę Czeską

Warszawa 13. 4. (PAT). Wczoraj popołudniu **z lotniska mokotowskiego** odlecieli do Sofji na 2 samolotach: Lublin 13, dyrektor polskich linji lotniczych „Lot" major pilot **Makowski**, z dyrektorem departamentu cywilnego pułkownikiem **Filipowiczem** i kpt. inż. **Lewoniewski** z majorem **Chrancem**, oraz na samolotach: R. W. D. 5 kpt. pilot **Halewski** z wiceprezesem Aeroklubu Warszawskiego **Stanisławem Grabińskim**, na PWS. 12 porucznik pilot **Orłowski z Michałem Gurlickim** i PZL. 12 kpt. **Kropiński z Januszem Mościckim**, członkiem Aeroklubu Poznańskiego.

Lotnicy zatrzymają się na noc we **Lwowie**, poczem przez **Galacz i Jassy** odlecą do Bukaresztu, skąd przed samymi świętami odlecą do **Sofji**, gdzie wezmą udział w wielkiem święcie lotniczem, urządzonem przez Aeroklub Bułgarski i Bułgarskie Towarzystwo Lotnicze. Z Sofji lotnicy polscy udadzą się z wizytami do **Belgradu, Zagrzebia, Budapesztu, Wiednia i Pragi Czeskiej.**

Nowy Bank Akceptacyjny
służyć będzie głównie rolnictwu

(o) **Warszawa 13. 4. (tel. wł.) W związku** z akcją pomocy dla rolnictwa **powołany ma być**, jak już donosiliśmy **Bank Akceptacyjny.** Rozpocznie on działalność swoją w **czerwcu.** W najbliższych dniach zostanie ogłoszony **statut Banku. Kapitał akcyjny wynosić będzie 12 miljonów złotych.** Udziałowcami będą zainteresowane instytucje, bankowe, komunalne **kasy oszczędności** itd. Pod przewodnictwem **Ministra Skarbu** prowadzone są prace przygotowawcze nad uruchomieniem tego Banku. Do specjalnego komitetu organizacyjnego powołani **m. i.:** są **Kazimierz Stamirowski** z Banku Rolnego, Leon Barański, zastępca nacz. dyrektora Banku Polskiego, **Wacław Staniszewski i in.**

Polska to nie Niemcy!
Areszt bezwzględny za gwałty antyniemieckie

Warszawa, 13. 4. (PAT). Starostwo Grodzkie Warszawa **Śródmieście** ukarało za zakłócenie spokoju i rzucanie kamieniami w okna poselstwa niemieckiego Zdzisława Pyszkowskiego, studenta i Józefa Friedenstadta **na 20 dni aresztu bezwzględnego i 50 zł, jako zwrotu kosztów** postępowania administracyjnego z art. 28 i 38 prawa o wykroczeniach.

Mord seksualny czy zwykła zbrodnia?
Naprężona atmosfera na wczorajszej rozprawie przeciw Gorgonowej

Kraków 13. 4. (PAT). Zarządzenie onegdaj tajności rozprawy przeciwko Gorgonowej utrzymane zostało jeszcze wczoraj przez godzinę, tak że jawna rozprawa otwarta została dopiero o godz. 10 rano.

Przewodniczący prosi rzeczoznawcę, aby je szcze raz ostatecznie przedstawił swoją **opinję w sprawie mordu seksualnego. Prof. Olbrycht** stwierdza, opierając się na badaniach, że **obrażenia części rodnych denatki nie posiadają charakteru powstania przez akt płciowy i zostały wywołane rozmyślnie.** Prowadzi to rzeczoznawcę do wniosku, że **ŚMIERĆ LUSI ZAREMBIANKI NIE BYŁA MORDERSTWEM NA TLE SEKSUALNEM, ALE ZWYKŁEM MORDERSTWEM.**

Po wysłuchaniu tej opinji obrońcy za zgodą przewodniczącego przystępują do zadawania rzeczoznawcy konkretnych pytań. Obrona zarzuca biegłemu wygłaszanie w jego opinji **szeregu zdań, wykraczających poza zakres i prawo biegłego sądowego, a zdolnych sugerować ławę przysięgłych.** Od tej chwili **atmosfera rozprawy staje się naprężona**, doprowadzając ustawicznie do scysyj między obroną a oskarżeniem.

Zkolei przewodniczący wzywa obecnych na sali rzeczoznawców lwowskich **prof. Westfalewicza i Opieńskiego.** Biegli ci opierają metody, przeprowadzonych badań na obecność krwi na dowodach rzeczowych. Rzeczoznawcy uważają przeprowadzone w swoim czasie badania za dostateczne do użytku sądu.

Następnie stają przed sądem **dwaj pracownicy państwowych zakładów badania środków żywności w Warszawie: Lewandowski i Szymczyk.** Próby warszawskie przeprowadzone były tylko na **stwierdzenie krwi na dowodach rzeczowych.** Wynika z nich, że **krew ludzką stwierdzono na futrze i chusteczce**, natomiast **na szkle i innych przedmiotach otrzymano wynik negatywny.** Z pytań zadawanych przez sędziów przysięgłych, obrońców i prokuratorów wynika, że warszawski zakład badania środków żywności otrzymał jedynie **resztki dowodów rzeczowych**, które mieli do rozporządzenia rzeczoznawcy lwowscy.

Na tem o godz. 3.30 po poł. przewodniczący rozprawę odroczył do dziś.

Z szybkością 692 km. na godzinę

(o) Rzym, 13. 4. (T. wł.) Lotnik włoski **Angelo ustalił nowy rekord szybkości**, osiągając przeciętną szybkość **682.403 km** na godzinę. Maksymalna szybkość wynosiła **692.500** km. Ostatni rekord szybkości, ustalony przez Anglika Stainfortha, wynosił 655 km.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostański Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiedz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Bronisław Jędrzejczak, Inowrocław, plac Kasprowicza 4a.
Redaktor odpowiedz. na Grudziądz. Józef Stanaćb. Grudziądz, Rynek 10/II.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Dzień Bydgoski," „Gazeta Morska", „Dzień Grudziądzki" „Dzień Kujawski"
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi

w ekspedycji miejscowych agencjach . . . . 3.— zł
z odnoszeniem do domu w Toruniu . . . . 3.40 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . 3.36 zł
pod opaską . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2.50 gd przez chłopca . . . . . 2.30 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 gd . . 7.— gd

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma